

B

BILLEDKUNSTENS DAG 2018

Udgivet af Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst: www.kbub.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Et brag af en fest for billedkunsten	3
Nis Rømer: "Billedkunsten skaber samfundsværdi hver dag"	9
Eksempler fra Billedkunstens Dag 2018	
· ARoS	12
· BillundSkolen	14
· Københavns Professionshøjskole Kbh.	16
· Dokk1/ARTDAY	18
· Frederikshavn Bibliotekerne	20
· Den fri Hestehaveskole	22
· Den Frie Udstillingsbygning	25
· Holbergskolen Kbh.	26
· Holbæk Billedskole	27
· Karavana/VIA	28
· Billedskolen Nicolai	30
· Korsholmskolen Hinnerup	32
· Lemvig – Gymnasium og HF	34
· Mølleskolen Ry	36
· Tvillingehallen Kbh.	38
· Middelfart Billedskole	39
· Ulstrup Billedskole	40
· Lemvig – Billedskolen	42

#BILLEDKUNSTENS DAG

ET BRAG AF EN FEST FOR BILLEDKUNSTEN

Af Tine Engel Mogensen, Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst

Billedkunstens Dag er en tradition, der for alvor har bidt sig fast. I år benyttede mere end 140 institutioner lejligheden til at sætte spot på billedkunst og billedkunstundervisning gennem et væld af forskellige billedkunstartiviteter. Det er en fordobling i forhold til 2017 og et tegn på, at flere og flere får øjnene op for, hvor vigtigt det er at fejre billedkunsten – og på den måde skabe opmærksomhed og synlighed om dens faglighed, bredde og betydning.

ET FESTSKRIFT FOR BILLEDKUNSTENS DAG 2018

Billedkunstens Dag 2018 blev kort sagt et brag af en fest for billedkunsten. Det har vi i Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst (KBUB) valgt at fejre med denne lille publikation – en slags festskrift – hvor vi giver ordet til en række af de aktører, der har været med til at gøre dagen til en rigtig festdag. Netop fordi den har været så stor en succes, er det umuligt at dokumentere alt indhold, men de udvalgte aktører er på den ene eller anden måde repræsentative – med hensyn til aktiviteten på dagen, geografi eller institutionstype. Det skal her nævnes, at den særlige midtjyske satsning, KBUB's netværks-

projekt "Billedkunst for børn og unge i Region Midtjylland", i den grad har givet pote, så regionen på sin vis er 'overrepræsenteret' i statistikken: over 40 % af alle aktiviteterne fandt sted i Region Midtjylland, og mange af dem kredsede om det vejledende fælles tema "Åndehuller".

Hensigten med de tværgående nedslag i Billedkunstens Dag 2018 er både at give et godt indtryk af, hvad der konkret er foregået på dagen i år, og at lade folk videregive ideer, oplevelser og erfaringer – med deres egne ord. For eksempel er reportagen fra Den fri Hestehaveskole skrevet af en elev i 9. klasse, og hans begejstring og oplevelser fra dagen understreger på fineste vis, at billedkunst kan noget særligt – og at det at arbejde med (eller gå til) billedkunst af mange børn opleves som et regulært åndehul i hverdagen.

BILLEDKUNSTENS DAG 2018 – opsamling og kommentarer

Med de over 140 – registrerede – deltagende institutioner slog Billedkunstens Dag 2018 alle rekorder. Et meget konservativt skøn er, at 13.000 børn, unge og voksne deltog i aktiviteter på dagen; det er 4.000 flere end i 2017. Antallet af aktiviteter

og deltagere afspejler KBUB's store opsøgende arbejde, både i forberedelsesperioden og i forbindelse med efterfølgende dokumentation af de mange aktiviteter rundt omkring i landet. Vi har fundet oplysningerne om aktører og aktiviteter mange forskellige steder: direkte tilbagemeldinger til os, Facebook, Instagram og ikke mindst ihærdig daglig googlen ud fra bittesmå og lidt større spor. Et stort og tidskrævende, men også ganske tilfredsstillende detektivarbejde.

Det er særligt glædeligt at se, hvordan hele den visuelle fødekæde for børn og unge er repræsenteret på Billedkunstens Dag 2018: daginstitutioner, skoler, billedskoler og kulturskoler, efterskoler, talentskoler, gymnasier og HF, biblioteker, kulturhuse, kunstmuseer og -haller samt pædagog- og læreruddannelserne. Ikke mindst i betragtning af billedkunsthøjens trange kår overalt i uddannelsessystemet.

Skolerne indtager en særstatus i forbindelse med Billedkunstens Dag, da det her er muligt at nå rigtig mange børn og unge. Mens det på nogle skoler er et par årgange eller enkelte klasser, der deltager, er der efterhånden ikke så få skoler – både folkeskoler og friskoler – der benytter anledningen til at

skabe en ny slags projektuge eller -dag med omdrejningspunkt i billedkunst, hvor alle elever, ofte på tværs af årgangene, deltager i et fælles projekt. Det drejer sig som regel om en udsmykning af skolen, som Haldum-Hinnerup Skolens farverige fuglecollager eller Seminarieskolen i Aalborg, hvor der blev lavet selvportrætter til et stort fælles billede. Hele Sankt Ansgars Skole i København fokuserede på genbrug af plastik og lavede blandt andet skolens logo i mælkelåg, mens de 100 elever på Terslev Skole doodlede et navneskilt til skolen. Andre eksempler på projekter, hvor hele skolen var involveret, er Holbergskolen i København, Den fri Hestehaveskole i Galten og Billundskolen.

MANGE FORMER FOR FEJRING

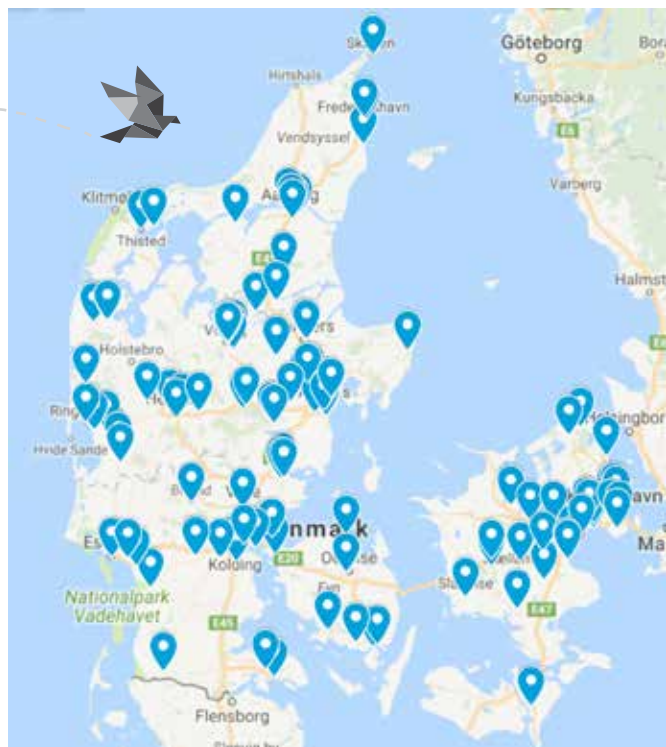
Nogle kunstinstitutioner benyttede sig af muligheden for at invitere til åbne workshops eller andre inddragende aktiviteter, der knyttede sig til lokale events eller eksisterende udstillinger, som f.eks. Esbjerg Kunstmuseum, Skovgaard Museet og Den Frie Udstillingsbygning; sidstnævnte inviterede til familie-croquis-workshop for børn og voksne med udgangspunkt i deres aktuelle udstilling, "Becoming Animal". Andre steder lagde arrangementer på Billedkunstens Dag for at markere den; f.eks. åbnede udstillingen "Look! Polish Picturebook!" med Dansk Kulturinstitut som medarrangør på Blågårdens Bibliotek på Billedkunstens Dag.

KunstCentret Silkeborg Bad afholdt en workshop for kunstnere og fagfolk på dagen, mens Aarhus Billed- og Medieskole inviterede lærere, pædagoger og studerende til inspirationsworkshop.

CODE SAMARBEJDER

Mange steder gav Billedkunstens Dag også i år anledning til at samarbejde og udvikle praksisprojekter på tværs af aldre, institutioner og genrer. Et godt eksempel på et bredt samarbejde mellem mange forskellige parter er Ulstrup, hvor billedskole, folkeskole, efterskole, bibliotek, børnehave og gæsteundervisere deltog i et projekt, der i øvrigt blev støttet af Favrskov Kommune. I Lemvig var flere af byens institutioner – gymnasium, HF, billedskole og børnehave – involverede i projekter; flere af dem havde i år indledt et samarbejde, som måske kan skabe grundlag for et endnu bredere samarbejde fremover, både på Billedkunstens Dag og i andre lokale sammenhænge.

Alt sammen er det med til at synliggøre og skabe opmærksomhed omkring billedkunst – og understrege, at Billedkunstens Dag ikke kun er for børn og unge, men at alle kan være med.

DEN FRI HESTEHAVESKOLE / GALTEN

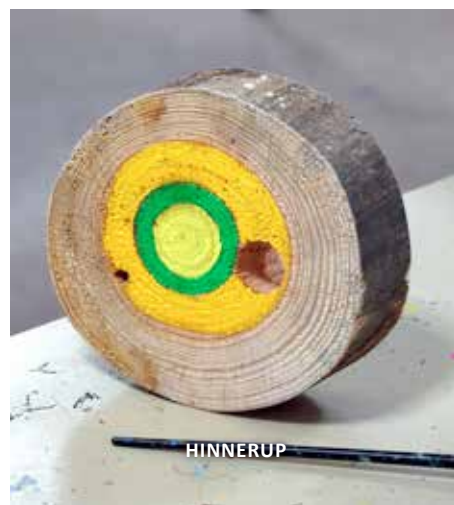
HERNING

HERNING

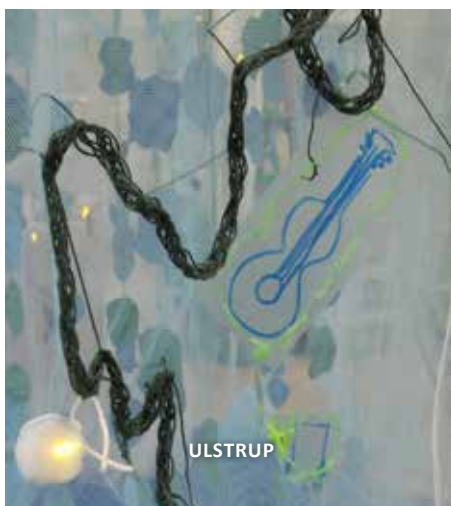
BØRNEKULTURHUSET I AARHUS

HINNERUP

ARKEN / ISHØJ

ULSTRUP

VIBORG

Også de voksne udviklingshæmmede i kunstnerhuset KARAVANA, der samarbejdede med læreruddannelsen i Aarhus om at lave en pop-up-udstilling i et aarhusiansk indkøbscenter.

ÅNDEHULLER I REGION MIDTJYLLAND

Netop samarbejdet mellem VIA Aarhus og KARAVANA er et eksempel på et samarbejde, der er opstået ud af projektet "Billedkunst for børn og unge i Region Midtjylland". Projektet, der er støttet af Region Midtjylland, skal være med til at samle, opgradere og synliggøre den visuelle kunst som en del af det samlede kunstmråde for børn og unge i regionen. Ud over netværksdannelse og fælles aktiviteter består projektet af de delprojekter, der bliver sat i gang af netværkets medlemmer rundt omkring i regionen. Projektet har netop omdrejningspunkt i Billedkunstens Dag, fordi den egner sig rigtig godt til at afprøve nye samarbejder, ideer og *måder* i udviklingen og afviklingen af en række mindre praksisprojekter. Vejen er jo kortere til det næste samarbejde, når man kender hinanden. Projektet blev skudt i gang og netværket etableret på et arbejdsseminar på Kunstcentret Silkeborg Bad i oktober 2017, hvor områdets 'fællesmængder', ønsker og behov også blev diskuteret. Hensigten var helt overordnet at igangsætte en proces, der kunne lede frem mod en række fælles praksisprojekter med børn og unge i forbindelse med Billedkunstens Dag 2018 i regionen. På seminaret blev der ligeledes foreslået et vejledende fælles tema, "Åndehuller", bl.a. med inspiration i en udstilling af samme navn af billedkunstneren Finn Have på Randers Kunstmuseum. Ud over det fælles tema blev der opfordret til, at alle så vidt muligt skulle indgå i samarbejde med nogen, de ikke havde samarbejdet med før. Projektets succes kan således ikke kun aflæses i det høje antal af aktører i Region Midtjylland, men også i, at der er blevet etableret flere nye og overraskende samarbejder. Det har derudover været inspirerende at se, hvordan rigtig mange af netværkets deltagere har fortolket temaet "åndehuller" – og fortolket det vidt forskelligt. I Viborg arbejdede 120 elever fra Friskolen f.eks. ud fra spørgsmålet: Hvor er dit frirum? I samme boldgade inviterede Børnekulturhuset i Aarhus på en workshop, hvor skoleklasser byggede deres egne åndehuller, og i Herning arbejdede alle billedskolens hold hele ugen med åndehuller i forskellige afskygninger.

Det ser ud til, at projektet kan blive et godt afsæt for etablering af et bredt billedkunstnetværk i Region Midtjylland. Projektet er netop tænkt som forprojekt til et flerårigt regionsprojekt, der kan gøre Region Midtjylland til 'foregangsregion'

ved at udvikle modeller for samarbejde, som siden kan udbredes til hele landet. Med den veloverståede Billedkunstens Dag 2018 er vi godt i gang.

BRUG AF INSPIRATIONSMATERIALE

Et led i arbejdet med at fremme Billedkunstens Dag er det inspirationskatalog, som KBUB siden 2016 har stået for i samarbejde med Danmarks Billedkunstlærere. Inspirationskataloget udsendes til organisationer, institutioner og diverse netværk, i alt ca. 2600 modtagere. Alle inspirationskataloger kan desuden downloades på både kompetencecentrets og Danmarks Billedkunstlæreres hjemmeside.

Også i år lod mange aktører rundt omkring i landet sig inspirere af enten dette års eller af de to foregående års idéer. "Highfivefiskene" var populære og dukkede op med glade budskaber i blandt andet Grenaa, Randers, Roskilde og Solrød, og idéen inspirerede desuden til mere kunstneriske udfoldelser, f.eks. i samarbejdet mellem kunst- og designskolen ARTDAY og Dokk1 i Aarhus. Flere har arbejdet med gækkebrevsstencils, "little people" i ostevoks eller oversize-insekter, mens Holbæk Kulturskoles billedkunstafdeling lavede fællesværket "En RØD verden" på Holbæk Bibliotek. Af ideer fra tidligere år er særligt tape art, doodling og forskellige trykmetoder fortsat populære, og i Sorø pakkede elever og lærere fra Pedersborg Skole bænke og andre objekter i byen ind i samarbejde med biblioteket. Mange andre benyttede lejligheden til at prøve deres egne ideer af alt efter rammer, ressourcer og alderstrin.

FLERE ÅNDEHULLER

Flere af ideerne i årets inspirationskatalog kunne også tænkes som 'åndehuller', og det var ikke kun billedkunstnetværket i Region Midtjylland, der havde taget temaet til sig. For børnehaveklassen på Kystskolen afdeling Krogsbølle handlede 'åndehuller' om at tage sig tid, og det udmøntede sig i en nyfortolkning af den gamle trafik kampagne "Giv dig tid", hvor børnene satte hjerter op på Krogsbølle Bygade. Højmark Skole i Ringkøbing-Skjern Kommune lavede to udstillinger i lokalområdet: en på biblioteket i Ringkøbing, hvor blandt andet Dali-elefanter og Kvium-fjølser huserede, og en i den lokale brugs i Lem, hvor kødædende blomster og rimordsbilleder blandede sig med varerne på butikkens hylder og fungerede som – ja, små åndehuller midt i den travle hverdag.

Fælles for mange af aktiviteterne på Billedkunstens Dag var netop også i år, at de indtog det offentlige rum – enten som

VIBORG

ARKEN / ISHØJ

FREDERIKSHAVN

HINNERUP

AARHUS BILLED- OG MEDIESKOLE

TERSLEV

TVILLINGEHALLEN / KØBENHAVN

HOLBERGSKOLEN / KØBENHAVN

workshops, udstillinger eller inddragende happenings på gader og stræder. 'Skæve' samarbejder med lokale handlende og deraf følgende nye udstillingsrum fandt f.eks. også sted i Millinge på Fyn, hvor det var Dagli' Brugsen, som på Facebook begejstret skrev om Svanninge Skoles kalkspraygækkebreve, "der nu skaber glæde uden for vores brugs". Og i Skejby Centret interagerede pop-up-udstillingen og dens ophavsmænd på flere måder med de handlende; en af de kunstnerisk malede stole står nu i en tøjforretnings udstillingsvindue, og der er allerede lavet en aftale med centerchefen om at gentage succesen næste år.

Heller ikke politikerne kunne vide sig sikre: Arken Undervisning markerede Billedkunstens Dag ved at lave pop-up-iscenesættelser på Vallensbæk Rådhus sammen med tre 5. klasser fra Pilehaveskolen. Under overskriften "Stille steder midt i uro" skabte eleverne områder, som inviterede besøgende borgere og personale på rådhuset til små pauser i hverdagen. Med andre ord igen åndehuller!

KONKURRENCER

Der blev også arrangeret flere konkurrencer i anledning af Billedkunstens Dag 2018. Tegnefestival/Billedskolen Horsens lavede åbne live-tegnekoncurrencer på Facebook for henholdsvis skoleklasser og unge talenter, Børnekulturhuset i Næstved udskrev en tegnekonkurrence for alle 3. klasser i kommunen, og kulturhuset Arden Gl. Station inviterede børn i alderen 8-16 år til at deltage i udstillingen "Glæde" med præmier til de tre bedste billeder. Sønderjyllands Kunstskele bød ind med konceptet "KunstFaktor", der skal finde sted hvert år. Her inviteres to klassetrin fra folkeskolen og en gruppe fra ungdomsuddannelserne til en dyst i "kunstfaktor", hvor eleverne bl.a. på Billedkunstens Dag kan komme ind og løse de opgaver, Kunstskele har stillet på deres hjemmeside. Lidt senere på foråret afholdes finalen i Multikulturhuset, og de indsendte værker udstilles.

MEDIEDÆKNING

Billedkunstens Dag 2018 fik en pæn dækning i medierne. I lighed med de foregående år blev der udsendt en pressemed-

delelse i god tid inden dagen, og KBUB havde desuden sørget for et banner på kunsten.nu's hjemmeside og nyhedsbrev. Der var overordnede artikler, debat- og blogindlæg i Altinget og Børsen.dk; herunder et debatindlæg af formanden for Billedkunstnernes Forbund, Nis Rømer, "Billedkunsten skaber samfundsværdi hver dag", som vi har fået lov til at bringe her i publikationen.

Folkeskolen.dk bragte flere artikler før og efter dagen, mens Jydske Vestkysten, Fyens Stiftstidende, Nordjyske og mange lokalaviser skrev om aktiviteter lokalt. (Se den samlede oversigt på kompetencecentrets hjemmeside, www.kbub.dk – menu-punktet "Nyheder og PR", underpunktet "Presse".) Derudover har der været omtaler i flere fagblade og på mange institutioners hjemmesider.

Undervisningsportalen Clio lagde et undervisningsforløb op, der var tilpasset Billedkunstens Dag, og reklamerede desuden for dagen på portalens forside.

Danmarks Billedkunstlærere udgav i anledning af Billedkunstens Dag to små film på YouTube, "Husk Billedkunst 1" og "Husk Billedkunst 2". Filmene giver ordet til børn, forældre og lærere og giver derigennem et signalement af faget – og gode bud på, hvorfor det er så vigtigt.

SOCIALE MEDIER

Facebook indtog som nævnt en hovedrolle, da Tegnefestival/Billedskolen Horsens inviterede til live-tegneevents i anledning af Billedkunstens Dag, og også i år spillede både Facebook og Instagram en meget vigtig rolle i formidlingen af dagen. Mange valgte at dele billeder og fortællinger på de sociale medier, og hashtagget #billedkunstensdag blev flittigt brugt.

KLAR TIL 2019 OG DERUDAF

Med de mange gode eksempler i år er vi fortrøstningsfulde med hensyn til Billedkunstens Dags levedygtighed i årene fremover. Vi håber, at vi med denne publikation kan opmuntre og inspirere til, at dagen bliver en fast tradition rundt omkring – samt selvfølgelig til, at endnu flere deltager næste år!

BILLEDKUNSTEN SKABER **SAMFUNDSVÆRDI** HVER DAG

BILLEDKUNSTEN ER VÆRD AT FEJRE – IKKE KUN PÅ BILLEDKUNSTENS DAG, MEN OGSÅ DE 364 RESTERENDE DAGE AF ÅRET. BILLEDKUNST SKABER NEMLIG HVER DAG VÆRDI FOR SAMFUNDET, SELVOM DEN POLITISK BLIVER UNDERPRIORITERET.

Af Nis Rømer, Formand for Billedkunstnernes Forbund (BKF)

Når Billedkunstens Dag onsdag 14. marts rammer Danmark, sker det med en mangfoldighed af billedkunstaktiviteter over hele landet.

Det er Kompetencecenter for Børn, Unge og Billedkunst, der i samarbejde med Danmarks Billedkunstlærere og andre aktører sætter fokus på alt det fine arbejde, der gøres på skoler, billedskoler, talentskoler, museer, biblioteker, kulturhuse og andre steder, hvor børn og unge hver dag året rundt møder billedkunsten.

Mange af disse steder er underviserne professionelle billedkunstnere, der åbner billedkunstens verden for kommende generationer af billedskabere og -brugere. De gør et vigtigt og værdifuldt arbejde. Både på landets cirka 120 kommunale og private billedskoler og i eksempelvis Statens Kunstfonds Huskunstnerordning, hvor professionelle kunstnere kommer ud til børn og unge i børnehaver, skoler og andre institutioner. Disse billedkunstittag udfylder en væsentlig rolle i et sam-

fund, hvor de næste generationer i stadig højere grad skal leve af evnen til at tænke kritisk, nyt og visuelt. Og hvor den politiske debat dagligt afspejler et stort behov for at etablere fællesskaber på tværs af samfundets sociale, økonomiske og kulturelle skel.

BØR IKKE KUN VÆRE FOR DE MINDSTE

Derfor er det så vigtigt at styrke billedkunsten på børn- og ungeområdet. Som det er i dag, er billedkunsfaget stadig kun et 'småbørnsfag' med obligatorisk undervisning til femte klassetrin. Billedskoler og billedkunstneriske talentskoler har ingen lovgivning og ingen statsstøtte, i modsætning til hvad der gælder på musikkens område. Og på gymnasier og læreruddannelsen har billedkunsfaget længe været nedprioriteret. Billedkunstlærerne i folkeskolen er en af de faglærergrupper, hvor underviserne har lavest kompetencedækning: Kun 67 procent har taget linjefag i billedkunst. Til sammenligning har 96 procent af de lærere, der underviser i fysik-kemi i folkeskolen, taget linjefag i fysik-kemi på læreruddannelsen. I gymnasiet var billedkunsfaget obligatorisk i fire årtier, indtil gymnasireformen i 2007 medførte, at andelen af gymnasieelever, der havde billedkunst, faldt fra ni ud af ti til færre end hver tredje. Og gymnasireformen i 2016 reducerede billedkunst og andre kunstneriske fag yderligere. Reformen begrænsede antallet af studieretninger, eller

fagpakker, som eleverne kan vælge, og muligheden for, at eleverne kan vælge en udelukkende kunstnerisk studieretning, er bortfaldet.

Det er ikke godt nok. Vores børn fortjener bedre kvalitet i undervisningen, også når det gælder billedkunst.

PLADS TIL FORBEDRING

Folkeskolereformens idéer om 'Åben Skole' skaber nye muligheder for forpligtende samarbejde mellem skolerne og for eksempel lokale billedskoler, men hele området bør styrkes systematisk og strukturelt.

Og der er mange gode grunde til at opprioritere kunst i uddannelsessystemet. Som hjerneforsker Kjeld Fredens for nylig formulerede det, så er det eksempelvis for længst videnskabeligt veldokumenteret, at kunstneriske aktiviteter giver elever færdigheder, som gør det nemmere for dem at tilegne sig andre former for viden.

"Hvis man tager de kunstneriske fag alvorligt og anerkender den læring, der er forbundet med at tegne eller spille musik, så kunne man opnå meget. Al læring er jo en skabende disciplin, hvor nysgerrighed, undren og opfindsomhed er vigtigt. Og det fremmer de kunstneriske fag" siger Fredens og forklarer, at kunstneriske fag – som eksempelvis billedkunst – ud over at være et konkret håndværk styrker elevernes forestillingsevner og muligheder for at udtrykke sig og samtidig åbner for en undersøgende tilgang til verden.

VI ELSKER BILLEDKUNST

Arrangørerne af Billedkunstens Dag regner med endnu større tilslutning til arrangementet i år end sidste år, hvor der blev sat deltagerrekord. Mere end 9.000 børn, billedkunstnere og undervisere i mere end 70 byer landet over samarbejdede på Billedkunstens Dag i 2017 om workshops, kunstprojekter og offentlige kunstudsmykninger. Det var næsten en fordobling i forhold til 2016.

Tallene vidner om den stærke opbakning, billedkunsten har i befolkningen. Billedkunst er således ikke en elitær og verdensfjern størrelse, men et felt, der griber og engagerer rigtig mange danskere, både børn, unge og voksne. Ja, kunstmuseernes besøgstal overstiger rent faktisk publikum til fodboldens superligakampe.

På billedkunstens festdag 14. marts ønsker vi os derfor, at politikerne anerkender den folkelige interesse, billedkunsten har. Og bakker området op. Det er især nødvendigt på børne- og ungeområdet.

Der er brug for lovgrundlag og støtte til landets billedskoler, til det billedkunstneriske talentområde – og behov for en samlet styrkelse af billedkunstundervisningen i hele skoleforløbet. Så billedkunsten langt om længe kan blive ligestillet med musikken, der fylder mere på skoleskemaet, har sin egen lovgivning og modtager væsentlige statstilskud til musikskoler og musikalske talentuddannelser.

BRUG BILLEDKUNSTNERE

Når Billedkunstens Dag fejres, skaber det mere opmærksomhed og synlighed om billedkunsten, dens faglighed, bredde og betydning. Og i Billedkunstnernes Forbund er vi selvfølgelig meget optaget af at synliggøre og styrke billedkunstneres faglighed.

Billedkunstnere kan noget særligt. Udover at skabe værker og projekter, der gør os klogere på os selv og vores omverden, har de kunstneriske arbejdsprocesser kvaliteter, der med fordel kan bruges mange andre steder i samfundet end i kunstverdenen. For eksempel skal fremtidens ledere ikke kun kunne tænke i excel-ark. De skal også kunne drive komplicerede udviklingsprocesser med mange ubekendte faktorer – og inddrage medarbejdere, samarbejdspartnere og brugere undervejs.

DET KAN KUNSTNERE

Andre samfundssektorer kunne også vinde meget ved at gøre endnu mere brug af kunsten og af kunstneres kompetencer, end de gør i dag: Byudvikling, ingeniørvirksomhed og hele den kreative industri, eksempelvis design- og computerspilsbrancherne, kunne med fordel inddrage kunstnere til at højne kvaliteten af deres processer, produkter og projekter.

KUNST SKABER VÆRDI

At kunstneres arbejde er uhyre værdifuldt, også samfundsøkonomisk, glider nogen gange i baggrunden for rituelle mediediskussioner om offentlig kunststøtte og provokerende skandalekunst. Men det er rent faktisk kunstnernes arbejde, der skaber det indhold, som genererer millionindtægter på museer og mange andre steder i den såkaldte oplevelsesøkonomi. Tænk på de meterlange køer foran kunstmuseer som Louisiana eller ARoS, på den solide omsætning i museumsbutikker og restauranter, på hele turismebranchen, der ved hjælp af kunst og kultur tiltrækker betalende gæster til hoteller, services og oplevelser. Og tænk på alle de formidlere, kunsthistorikere, gallerister, håndværkere og teknikere, der alle på forskellig vis er beskæftigede og henter deres indkomst fra de værker og projekter, kunstnerne skaber.

Samtidig er billedkunstnere selv en lavindkomstgruppe med gennemsnitsindkomster på dagpengeniveau. Vi slås med utidssvarende skatte- og dagpengeregler og en sejlivet forventning hos mange opdragsgivere om, at kunstnere selvfølgelig arbejder gratis, fordi vi brænder for vores kunst. Så derfor: Lad os fejre Billedkunstens Dag 14. marts, men også huske kunstens og kunstnernes værdi til morgendagens, når spotlyset slukkes. Glædelig festdag!

Artiklen er oprindeligt bragt i Altinget d. 13. marts 2018

PAPIRSILHUETTER AF DEN FINESTE SLAGS

GÆKKEBREV TIL BOY I STUDIOS

Af Clara Dale – kunstfaglig formidler på ARoS

”Vil *Boy* blive glad for et gækkebrev? Nogle gange ser det ud, som om Ron Muecks livagtige skulptur *Boy* ser en smule trist ud. Med sine 4,5 meter fra fod til top vækker han vores opmærksomhed med sit generte og bedrøvede udtryk. Måske kunne det hjælpe, hvis vi sendte ham et gækkebrev?”

Sådan lød introduktionen til de fremmødte gæster, da vi den 14. marts markerede Billedkunstens dag her på ARoS. For os er det vigtigt at bidrage til markeringen af dagen, fordi vi gerne vil give et bidrag til at synliggøre den store betydning, det har for vores børn og unge at bruge kunst og kreative processer som en træning i at gøre noget utraditionelt, styrke fantasien og turde dyrke sin forundring.

Her på museet er vi så privilegerede, at vi har en bred samling af kunst, der strækker sig fra 1700-tallet og op til i dag, og som rummer mange nationale og internationale hovedværker. Så i forbindelse med Billedkunstens Dag lå det lige til højrebenet at

tage afsæt i alle børnenes ven: *Boy*. For Ron Mueck har netop skabt denne skulptur med et sådant dobbelttydigt udtryk, at han den ene dag kan synes trist og vemodig og den næste dag måske smilende og afventende. Så hvordan vil han mon reagere på helt specielle gækkebreve i store formater?

Aktiviteten foregik ved museets Studios: de værksteder, der hver dag fungerer som fysiske rammer for udforskning af kunstens sprog, tematikker og arbejdsmetoder for børn, unge og voksne. I anledning af Billedkunstens Dag havde vi udbygget disse muligheder for kreativ aktivitet og således indrettet hele ankomstområdet foran Studios til en pop-op-workshop. Denne placering fungerede som et naturligt samlingspunkt for børnefamilier, da det her er muligt at nyde medbragt mad og drikke og boltre sig før, under og efter det kreative arbejde.

Med papir, saks og inspirationsmateriale blev workshopdeltagerne udstyret til at lave deres eget papirklip i storformat. Hvert produkt indgik som en del af én fælles farverig gækkebrevs-mosaik, der tilføjede en ny og anderledes stemning i området. Til yderligere inspiration og fordybelse i opgaven var der skabeloner til at lave silhuetter af *Boy* i papirklippet samt

”De 4 ledetråde” – et formidlingsmateriale til på egen hånd at udforske papirklip i kunsten i ARoS’ samling.

Til ethvert gækkebrev hører et gækkerim, og til slut i workshoppen dekorerede vi fællesværket med vores bud:

Gæk, gæk, gæk.
Boy har gemt sig væk
”Op med dit humør
Vi gir’ dig regnbue-kulør!”

Vi klipper måner og bamser
Kun fantasien sætter grænser
Skriv, klip og leg
Oh Boy, et MEGA gækkebrev til dig!

... Mon Boy kan gætte, hvem det er fra?

Mange kiggede nysgerrigt forbi i løbet af dagen, og i alt 27 deltagere tog sig tid til at slå sig ned og prøve kræfter med at klippe finurlige figurer og mønstre i pop-op-workshoppen i Studios på Billedkunstens Dag. Heriblandt Albert og hans bedstemor (jf. foto), der lod sig inspirere af Henri Matisse’s farvestrålende papirklip.

Selvom workshoppen som udgangspunkt var tiltænkt museets besøgende børn, viste en hel del voksne også interesse. Herunder eksempelvis dagens internationale konferencegæster, hvoraf flere kom forbi og spurgte nysgerrigt ind til workshoppen og så det som et udfordrende, uvant og underholdende indslag i deres ellers tætpakkede mødedag. Herunder skal særligt fremhæves et par mandlige konferencegæster, som impulsivt smed habitten, smøgede ærmerne op og gav sig i kast i fællesskabet med saks og papir. Endelig skal nævnes, at også flere af museumspersonalet fra billetsalg, information og vagtstaben fandt vej til workshoppen for at snuse til de overdimensionerede papirklip til Boy.

INFORMATION:

- Gækkebrevsmosaikken er udstillet i ARoS Studios foyer indtil 1. maj
- ARoS Studios har åbent for familier lørdage og søndage og i alle skoleferier fra 11-16
- I hverdage kan skoler booke en Studio-pakke, der kombinerer kunstoplevelser i salene med kreative processer i Studios
- For mere information om Studio-pakker og omvisninger skriv til vol@aros.dk

102.000 POST-ITS

PÅ BILLUNDSKOLENS VINDUER

BILLEDKUNSTENS DAG ER BLEVET EN AF TRADITIONERNE PÅ BILLUNDSKOLEN

Af Eva Lillegaard Hansen, billedkunstlærer på BillundSkolen og afdelingsleder på Billund Kulturskole

Billedkunstens Dag er kommet for at blive på BillundSkolen. Hele skolen er i gang med en aktivitet, der synliggør faget billedkunst og samtidig vores skole. I år var det Post-it Art, der kom til at pryde alle skolens mange vinduer. Vores Kultur Crew, som består af elever, der står for praktiske opgaver i forbindelse med kulturaktiviteter på skolen, havde talt alle skolens vinduer op. Der var 926. De blev fordelt i områder til de enkelte årgange på skolen. 725 elever var i gang på selve dagen 14. marts, og det summede på hele skolen. Der var elever overalt. På skolens kontor, i sløjde, på det pædagogiske værksted, i læringscentret, hos tandplejen, på toiletterne og i personalerummene – og så selvfølgelig på alle gange og i klasseværelserne.

Det var en fornøjelse at opleve børnene, store og små, mens de var i gang med at dekorere og finde på. De havde forskellige tilgange til opgaven. Nogle var meget præcise og satte post-its tæt og lige ved siden af hinanden, mens andre tegnede mere frit med dem og lagde dem delvist oven på hinanden. De små kom hoppende og sagde: "Vil du se, hvad jeg har lavet?", og det var dejligt at opleve deres glæde og stolthed. Men det bedste var næsten, da to af de store drenge fra niende opsøgte mig for at få flere post-its. "Eva, har du ikke nogle flere post-its til os? Vi skal bruge orange. Vi kan godt bruge 1000!" Dem fik de ... Selv om de ældste klasser på grund af tidspres kun var i gang i pauserne, blev alle vinduerne dækket også hos dem. Den lokale presse kom forbi, og omtalen var i to aviser og på nettet. Flere gange er jeg blevet stoppet af folk, der har bemærket, at skolen var farverig på en helt ny måde. Billedkunstens Dag kan virkelig være med til at gøre livet på skolen synligt. At dagen også ligger tæt på skolens festival, passer rigtig godt sammen for os. Vi pynter hele skolen op og har sam-

tidig udstillinger fra billedkunstundervisningen på udvalgte årgange. Billedskoleelever fra holdene på BillundSkolen bruger to hele skoledage til at dekorere scenen, der er stillet op til skolens koncerter, og der er aktiviteter på alle årgange. Det bobler af fest og farver.

FAKTA

Materialeindkøb blev styret centralt, og alle materialer blev delt rundt til klasserne på hele skolen, så det var enkelt for lærerne at gå til. En Power Point med præcise instruktioner og billedeksempler blev sendt rundt til alle, så den kunne gennemgås fælles i klassen som oplæg. Et kort og en oversigt over, hvilke områder man skulle udsmykke, blev delt rundt sammen med materialerne. Aktiviteten kunne laves på ét modul.

HER ER DE REGLER, DER VAR LAGT OP TIL VED OPGAVEN:

- Man arbejder alene eller sammen
- Hver elev får lidt mere end 100 post-its og skal udsmykke lidt mere end ét vindue. (Hvis man ikke arbejder alene, kan det blive mange, man er med til.)
- Din lærer har en oversigt over, hvilke vinduer din årgang skal nå at udsmykke.
- Man skal selv finde på det, man laver.
- Man skal ikke dække vinduet helt til.
- Man skal lave en figur eller et mønster.
- Man må IKKE skrive bogstaver.
- Man behøver IKKE at tegne en skitse. Prøv bare at "tegne" med post-its. Man kan jo flytte dem.

LÆRERSTUDERENDE VIKLEDE VÆRKER FREM

Af Anne Louise Bahn, adjunkt, Læreruddannelsen
Københavns Professionshøjskole

Ca. 24 billedkunststuderende på Københavns Professionshøjskole var med til at gøre Billedkunstens Dag til noget særligt. Ud fra overskriften farve, arkitektur og rumoplevelse samarbejdede de studerende i grupper om at lave stedsspecifikke installationer ved at vikle værker frem i dialog med arkitekturen på Professionshøjskolen. De studerende fik udleveret et lille materialekit med bl.a. seks ruller farvet plastbånd. Opgaven gik ud på, at de via rumudsmykning skulle arbejde med- eller imod rummets æstetiske udformning og funktion, fx ved at følge, forbinde, forskyde eller bryde med bygningens arkitektoniske linjer. Intentionen med projektet var at skabe opmærksomhed på billedkunsthøjens muligheder for at interagere med vores omgivelser og på den måde lægge op til nysgerrighed og undren. Udsmykningen blev udført af studerende på billedkunsthold modul 1 og 2, og projektet var udarbejdet og faciliteret af undervisere Kirsten Skov og Anne Louise Bahn. Udsmykningen blev taget godt imod af studerende, kollegaer og ledelse på Professionshøjskolen.

“

Jeg følte mig glad og stolt over at være med. Mange kommenterede projektet undervejs med kommentarer som: Det ser spændende ud ... og når man står og laver noget kreativt, får man en anden kontakt med dem, der kommer forbi.

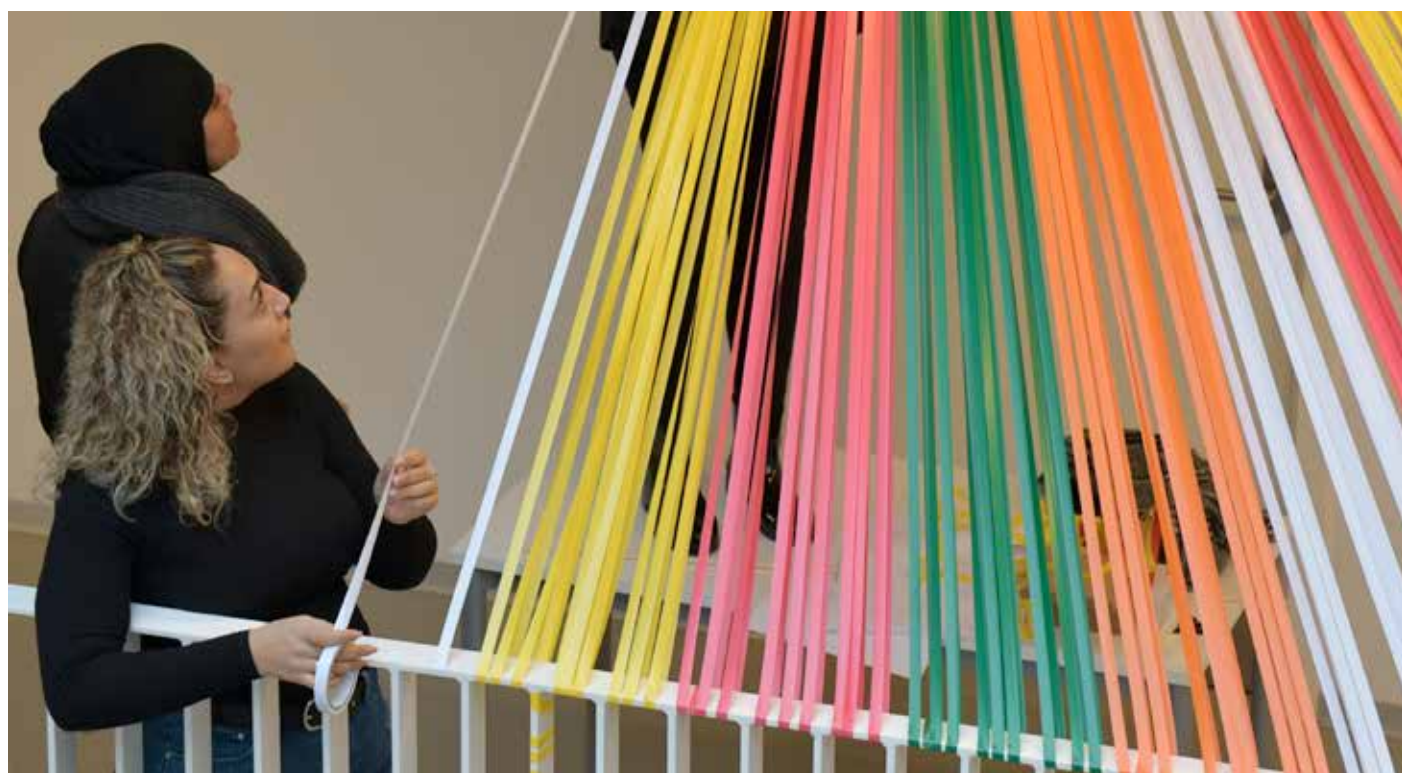
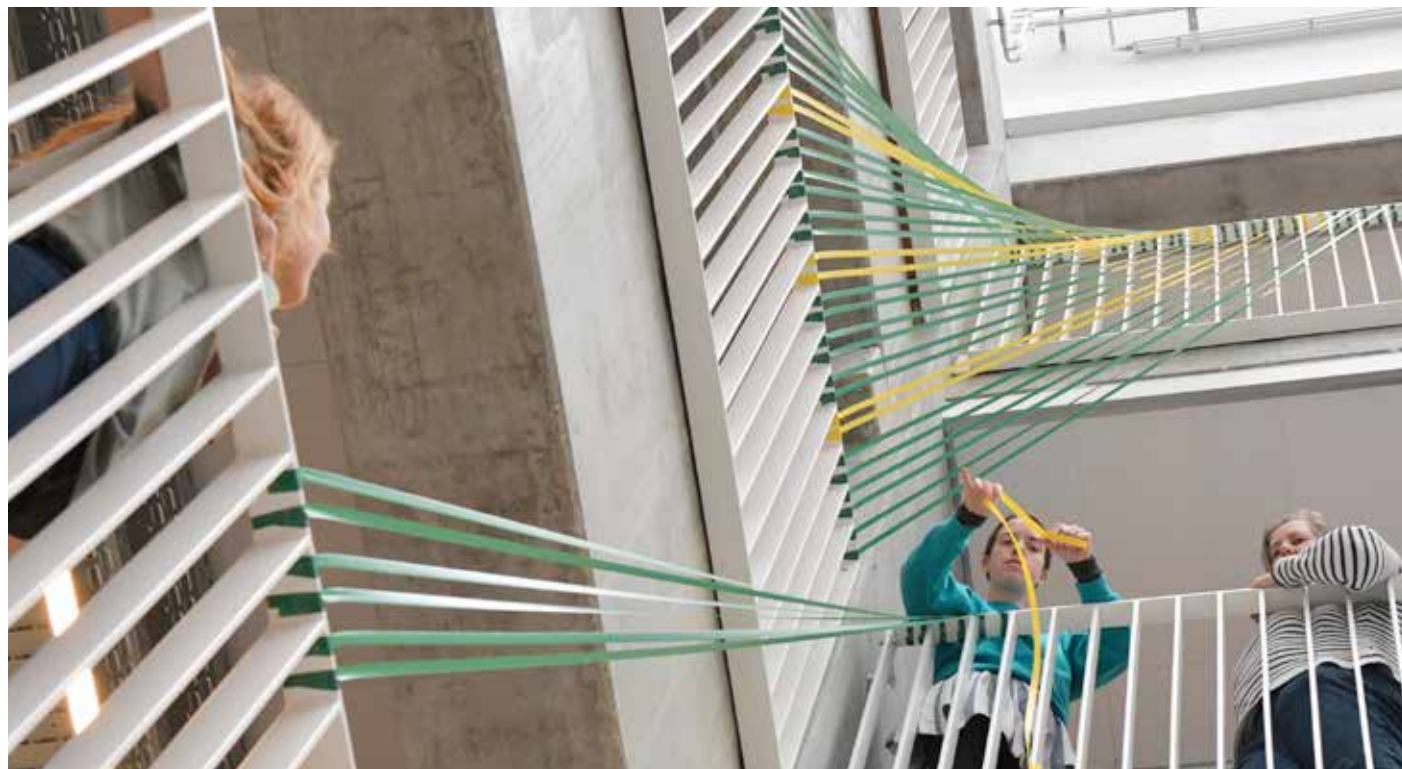
(Jeanette, billedkunststuderende på Professionshøjskolen)

Det er spændende at have indflydelse på rummet på en helt ny måde, og det gav mig en ny indsigt i, hvad faget også kan være ... Projektet var for mig en øjenåbner – et nyt syn på faget og på bygningerne.

(Kathrine, billedkunststuderende på Professionshøjskolen)

Det var spændende at undersøge farvernes virkning, og hvordan de spiller sammen med rummet ... Værkerne skaber dialog, og folk der går forbi interagerer ved at stoppe op og kigge eller røre ved dem.

(Sidsel, billedkunststuderende på Professionshøjskolen)

300 FLYVENDE FISK

PÅ DOKK1

Af Mette Rabæk, Dokk1

Billedkunstens dag blev fejret over tre dage på Hovedbiblioteket Dokk1 i Aarhus. I børnebiblioteket havde vi bestemt, at vi ville afholde en workshop for skoleklasser og to workshops for familier – og i øvrigt opfordre daginstitutioner og skoler til at bidrage med deres egne værker til en fælles udstilling i biblioteket. I inspirationskataloget faldt vores kærlighed på "highfivefisk"-idéen. Opgaven var nem at gå til både for institutioner, skoleklasser og store og små familiemedlemmer – og farvestrålende fisk ville passe fint ind i det maritime miljø på Dokk1 i Aarhus havn.

Midt i planlægningen blev vi kontaktet af kunst- og designskolen ARTDAY, der gerne ville lave et samarbejde omkring Billedkunstens Dag. Tine og Martines fire billedkunsthold ville flytte ind i biblioteket i dagene før og efter billedkunstens dag og bidrage til vores udstilling.

Det blev til tre kreative dage, hvor billedkunstelever, to skoleklasser fra Højvangsskolen og mange familier arbejdede med karton og limstifter. I alt kunne vi udstille op mod 300 highfivefisk med flotte farver og positive udsagn ved Minirampen på Dokk1.

Af Martine Bach Kristensen og Tine Werner,
Kunst- og Designskolen ARTDAY

Med et stort ønske om at komme ud i det offentlige rum og fejre Billedkunstens Dag sammen med andre indgik vi i den anledning et samarbejde med Dokk1. Vi så det som en oplagt mulighed for at vise, hvordan vi arbejder i ARTDAY, og samtidig invitere alle andre interesserede til at være med. Vi arrangerede og faciliterede i dagene omkring Billedkunstens Dag to åbne workshops på Dokk1, hvor også vores egne elever i ARTDAY deltog. Dokk1 havde valgt ideen til "Highfivefisk" fra inspirationskataloget. Ud fra denne idé lavede vi oplægget, inspiration og materialer – og så var det ellers bare op til alle de kreative børn at slå sig løs og kreere de skønneste highfivefisk!

Det gav en mangfoldig stime af kreative fisk, som, sammen med de tilsendte highfivefisk fra forskellige skoleklasser, blev udstillet i de fine vinduer ved minirampen.

Børnene var begejstrede – der blev klippet, klistret og råhygget – og selvom de fleste kender Dokk1, så var det alligevel en ny og anderledes måde at være der på. Vi er glade for, at der kom mange interesserede og deltog – og det var vist ikke kun børnene, der hyggede sig: også forældre var dejligt optagede af at lave highfivefisk :-)

Vi glæder os allerede til næste år ...

BILLEDKUNSTENS DAG PÅ BIBLIOTEKERNE I FREDERIKSHAVN KOMMUNE

OMKRING 170 BØRN FRA INSTITUTIONER I FREDERIKSHAVN KOMMUNE OMDANNEDE I UGE 11 BIBLIOTEKERNE TIL ATELIER I ANLEDNING AF BILLEDKUNSTENS DAG. UD FRA DET OVERORDNEDE TEMA "NATUR" PRØVEDE BØRNE NE KRÆFTER MED TRE FORSKELLIGE AKTIVITETER.

Af Kirsten Jensen, børnekulturkonsulent i Frederikshavn Kommune

FREM MED WC-BØRSTERNE!

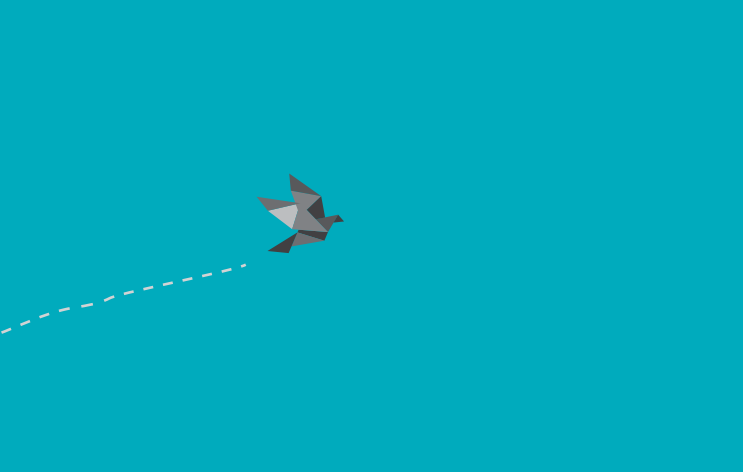
Den ene aktivitet var en samarbejdsøvelse – en udfordring for børnene, men også for de voksne, inden alle blev enige om, hvilket træ de skulle tegne. Det uventede kom i forbindelse med farvelægningen, for penslerne var skiftet ud med WC-børster, der viste sig at være ret effektive til at skabe en ny og spændende effekt. Børnene undrede sig ikke, men gik på med krum hals.

Paptallerkner, sakse og hele farvepaletten kom i brug i den anden aktivitet, hvor børnene skulle lave en blomst med stilk. I den sidste aktivitet blev et lille bundt farvestrålende piberensere og et sæt plastikøjne til edderkopper og sommerfugle.

UDVIKLING I FLERE NIVEAUER

Billedkunstens Dag er en rigtig god anledning til at holde en festlig og kreativ dag med børnene, samtidig med at vi viser noget af det frem, der arbejdes med i formidling af billedkunst. Vores ønske er altid at skabe en god dag for børnene og give pædagogerne inspiration med hjem til, hvordan de selv nemt kan arbejde med billedkunst i hverdagen. Pædagogstuderende Mette Christiansen var rigtig glad for dagens arrangement. "Det falder rigtig godt i tråd med mit valgmodul, som netop er kreative og kulturelle udtryksformer. Jeg tror, at det er rigtig godt, at børnene kommer ud af deres vante rammer, det skærper deres opmærksomhed, og de bliver meget mere

engagerede,” forklarede Mette, der helt sikkert fik en masse gode input med hjem til sit fortsatte studie.

Hver gang vi falder over en sjov, ny eller anderledes måde at bruge materialer og kunstformer på, kommer de op på opslagstavlen, både den fysiske på kontoret og den virtuelle på Pinterest. Her er nøgleringe med knapper, fisk lavet af cd'er, kopper dekoreret med neglelak og alt muligt andet, vi kunne tænke os ville overraske og forundre børn og spille op til deres kunstneriske evner.

En idé fra Line Frøslev med at male med toiletbørste har længe hængt på opslagstavlen, og det blev denne, der dannede baggrund for, at vi valgte naturtemaet. Ideen var sjov og anderledes og ville kunne vække både forundring og glæde hos børnene, og det må man sige lykkedes. Herefter ledte vi efter andre hverdagsting, der kunne omdannes til kunst, paptallerkenen er altid god, den kan bruges til uendeligt mange ting. Og piberensere i alverdens farver kan få selv de største børn til at slå knuder på sig selv for at skabe de sjoveste insekter. Når så mange børn besøger biblioteksrummet på samme tid, bliver rummet hurtigt fyldt af aktivitet, latter og stemmer. Det kan være en udfordring. Men Billedkunstens Dag er en dag, som bliver prioriteret, og som alle på bibliotekerne støtter op om.

FERNISERING

Et par timers kreative anstrengelser mundede ud i et farvestrålende sammensurium af blomster, insekter og fantasifulde træer. Et umiddelbart og humørfyldt bud fra en masse glade og engagerede børn på deres møde med kunsten en onsdag eftermiddag i marts 2018.

Udstillingen – den blev selvfølgelig ferniseret med tilbehør af popcorn og saftvand, og til sidst var der et flot diplom, som et synligt bevis på institutionernes deltagelse.

KUNSTDAGE

PÅ DEN FRI HESTEHAVESKOLE

SKOLENS CA. 200 ELEVER ER I DISSE DAGE SAMLET FOR AT GØRE SKOLEN TIL ET ENDNU MERE KREATIVT OG INTERESSANT VÆRESTED, END DEN ER I FORVEJEN.

*Reportage: Mads Løvig Horsager, 9. klasse, Den fri Hestehaveskole
Fotograf: Julie Vibeke Rohbrahn, 9. klasse, Den fri Hestehaveskole*

Morgensamlingssalen sitrer af spænding onsdag morgen, fordi Den fri Hestehaveskoles, DfH, ventede kunstdage løber af stablen. Planen er, at børnene i løbet af dagene skal rundt og sætte lige præcis deres præg på skolens vægge og den omkringliggende natur, lige meget om det er med maling, perler eller garn. Hele skolen skal i hold rundt på seks ud af ti forskellige kreative værksteder, hvor nogle værksteder skal ende ud med et kunstprojekt, der skal repræsentere skolen de næste

Og det er præcis sådan, det foregår, når man går rundt og kigger. Fingre, pensler og tusser danser op og ned af væggene, i færd med at male og tegne. Garn bliver viklet rundt i massevis, og den lille pige hjælper den store dreng, mens hun griner, fordi han ikke er den mindste smule fingersnild. Alles evner bliver udnyttet, og man hjælper hinanden ved hjælp af dem! Store og små går straks i dialog og sætter hver deres spor med de kompetencer og den fysik, de nu har til rådighed. Det er en af grundtankerne bag kunstdagene, siger billedkunstlærer Thilde Graulund og forklarer nærmere: "Der er noget specielt over, når så mange mennesker laver noget sammen, på tværs. Alle er aktive og alle deltager."

På Thilde og Mette S.' værksted skal alle 120 elever, der kommer forbi, male optegningerne til et vægmaleri, som er bag en scene i rummet 'Hønsegården', og derefter personliggøre en

del af væggen gennem nogle collager, som skal sidde i forbindelse med vægmaleriets farver. Farverne på væggen og farverne på scenen går straks i sammen spil og skaber en vild og intens bagvæg, som til sidst er krydret med elevernes personlige idéer og fantasier. På gulvet foran maleriet sidder store som små og klippe-klistrer, og det må være svært ikke at finde sit barnlige jeg, når man sidder i skrædderstilling og holder tungen lige i munden, mens man klipper. Billederne til collagerne skal findes i magasiner, og de store hjælper de små med at læse, forstå og klippe billederne ud. "Det er tydeligt, at mange vender tilbage for at se til de-

res collage, hvordan den har udviklet sig, efter at holdene har skiftet værksted," fortæller Thilde.

mange år. Lærerne skal guide børnene, stor som lille, mod værkstedets egentlige formål. Børnene skal sætte deres præg med nysgerrige fingre og endeløse, barnlige tanker.

FORSKEL PÅ VÆRKSTEDERNE

Lige meget om det er i foyeren eller i sløjde, så er alle lige engagerede. I sløjde laver børnene en omvendt skyline af træ, der skal hænge fra loftet mellem foyeren og udskolingsgangen. Det er en form for kunst, som befinder sig i en helt anden boldgade end hvad lærer Trine M. laver.

På Trines værksted skal børnene lave dekorationer og tegninger på nogle farverige pæle, der er inspireret af den østrigske kunstner Friedensreich Hundertwasser. På den måde får alle børn lov til at sætte et præg i form af en interesse eller en tanke på den høje pæl. Det er et studie i samarbejde, når børn i alderen fra 6 til 16 står og maler, tegner og tænker højt på nogle simple borde for at nå helt op til pælens top. Igen samles eleverne om noget fælles, og de store hjælper de små op, så de kan få deres ideer frem og få dem integreret i pælens farverige univers. De griner sammen, og de små får også pauser, hvor de kan få lidt frisk luft eller flette hår. Fantasien får frit løb, og det klæder virkelig en skole, når alle er i aktion på samme tid; helt fordybt i samme tankespind.

UDNYTTELSE AF AREALERNE

En anden essentiel tanke bag kunstdagene er, at eleverne og lærerne skal udfylde skolens tomme arealer med kunst. Trines M.'s værksteds slutprodukt skal placeres på en bar skråning. På den måde udnytter man skolens areal og steder, hvor det er oplagt at placere et kunstværk. Noget, der i den grad også kommer til udtryk på Maja og Louises værksteder. "Vi skaber en himmel af pompon-bolde og limkugler af garn i loftet for at tænke kunst anderledes. Kunst kan bruges alle steder i rummet," siger Louise Hesselberg, lærer på Den fri Hestehavskole. "Dertil skaber det forskelligfarvede garn jo også noget liv, farve og glæde," fortsætter Louise og smiler.

DEJLIGT PUSTERUM

Når man som observatør går rundt mellem værkstederne, fornemmer man en tryk, velkommen og afslappet stemning. Man mærker, at lærerne uden tvivl har set frem til de her dage, hvor de bare kan nørde, lege, udfolde deres kunstneriske jeg (også dem, der ikke er billedkunstlærere) og i virkeligheden bare nyde at være sammen med eleverne uden for en decideret faglig kontekst. Det smitter tydeligt af på elever såvel som på lærere. De mindste fra 0. klasse har det sjovt, og de er i godt selskab med deres skolevenner fra 9. klasse, som de er på hold med de to dage igennem. Som elever i 9. klasse selv synes vi, at kunstdagene vidner om,

at det er nu, man skal til at sætte sidste spor og sidste aftryk på skolen. Både bogstaveligt og i overført betydning.

Vi skal indgå som brikker i et stort puslespil, som er kunstugen, hvor vi skal sætte vores præg kunstnerisk. Men nu skal vi også til at sætte det fysiske og det mentale sidste aftryk. I den sammenhæng ligger kunstdagene rigtig godt, fordi vi snart skal tage afsked med DfH. Det at interagere med alle på skolen, være sammen om noget fælles, også fra et "journalistisk" synspunkt, synes vigtigt for os, og vi nyder det i fulde drag. Det mærkes også på andre elever fra 9. klasse på skolen:

"Jeg synes, at opbygningen af de her dage har været nemt forståelig og overskuelig. Det har været et dejligt 'break' fra den ellers travle hverdag i 9. klasse med skole og lektier. Kombinationen af at få lavet noget flot og kunstnerisk, der gavner skolen, samtidig med at man kommer lidt væk fra skolegangen, er virkelig fin," siger Johanna, 9. klasse, og fortsætter:

"Det, at man samler hele skolen, fungerer også godt, og man ser flere forskellige tilgangsvinkler fra stor til lille. Man er en del af noget større, og det føles, som når man er på lejrskole; man har en gruppe, hvor man kan skabe relationer på tværs af alder i løbet af to dage."

ET SYMBOL

Hos billedkunstlæreren Marianne er der blevet lavet et fællesmaleri, som skal symbolisere en central del i skolens filosofi; nemlig frøen! Hver elev på værkstedet får lov til at male en personlig frø. Rundt om det store fællesmaleri sidder flere elever, som er fuldkommen opslugte. De har lavet en frø ved bordene og skal nu forevige dem på lærredet. Penslerne lister langsomt og koncentreret hen over overfladen, og man kan høre en summen ovre bagfra, hvor der er flere nye frøer i konstruktionsprocessen. Ikke nok med at frøen indgår i skolens logo, den er også et symbol på leg i de mindre klasser. Det at finde frøer er en stor aktivitet på skolen og i den dertilhørende børnehave, Følfod, og gennem den aktivitet lærer man om respekt og ydmyghed over for det fremmede, men man opbygger også en nysgerrighed og en forståelse. Noget, som skolen gerne vil praktisere. En anden del af skolens logo er et frø, der spirer. Det indgår ikke direkte, men skal også tænkes med i fællesmaleriets symbolik og budskab: Ethvert lille barn, der kommer til skolen, starter som et lille frø, der senere hen vokser sig stort og sætter sit præg. Præcis som de gør det på det fantastiske fællesmaleri og de øvrige kunstværker på skolen!

ET BILLEDKUNSTBOOST FOR HELE SKOLEN

Af Marianne Uth, billedkunstlærer på Den fri Hestehaveskole

På vores skole har eleverne billedkunst i 0.-6. klasse, og de store kan i perioder vælge billedkunst i vores valgfagsordning. Så faget fylder i vores hverdag, men vi ville dog gerne have det til at fylde endnu mere. Vi ville gerne have billedkunsten ud på gangene, op på væggene, ud i verden, sætte spor i både forældres og elevers hjerter! For billedkunst er et brandaktuelt fag i den billedkultur, vi lever i ... og så er det på godt jysk skideskægt!

BILLEDKUNSTENS DAG ONSDAG DEN 14. MARTS VILLE VI GERNE VÆRE MED TIL AT HYLDE!

Vi valgte at planlægge to dage for hele skolen, 200 elever fra 0.-9. klasse skulle have et billedkunstboost på tværs af klasser. Børnene blev fordelt på 10 hold af ca. 20 elever, og de skulle i løbet af de to dage gennem 6 ud af 10 forskellige workshops/værksteder. De skulle være med til at sætte spor ved at være en del af større fælles kunstværker, der skal pryde skolen. Nogle permanente, andre mere forgængelige kunstværker, der får lov at hænge i en afgrænset tidsperiode. Vi i planlægningsgruppen havde nogle sommerfugle i maven, da det altid er spændende, når der er et krav om et kvalitativt produkt inden for en tidsramme. Vi skulle også inspirere vores ikke-billedkunstfaglige kolleger og få dem med på den gode ide! Det er jo et dilemma, man står i, om aktiviteterne nu også bliver vedkommende nok, om vi kan favne faget som det dannelsesfag, det er, eller om vi falder i, så faget mere får en

rekreativ karakter. Vi skal undervise vores børn i at forholde sig analytisk og kritisk til det totale bombardement af billeder, verden af i dag viser dem, samt opfordre dem til at bruge faget som et personligt udtryksmiddel og se billedfaget som en del af en større historisk og samfundsmæssig helhed. Store ord og høje ambitioner, når man sådan lige har helikopterblikket på! Vi var helt bevidste om, at denne gang var det ikke fordybelsen, der var i højsædet, men præsentationen af de forskellige materialer, metoder og læreres indgangsvinkler til faget – samt fokus på, at alle børn var aktive fra start til slut. Børnene var ved morgensamlingen nogle dage forinden blevet præsenteret for lærernes ideer og tanker, så da de kom ud på deres workshops, var det i gang med det samme!

DET VAR FANTASTISK!

Skolen summede af aktivitet, børnene havde fundet det gamle tøj frem, så de ikke skulle bekymre sig om pletter fra lim og maling, lærerne smilede saligt og fik set nogle af deres elever fra en helt anden side.

Børnene nød samværet på tværs af klasser, og de mindste i 0. klasse var selvfølgelig sammen med deres skolevenner fra 9. klasse, og det var et glædeligt gensyn at kunne arbejde side om side. Kunsten blomstrede frem, der var travlhed på holdene, og efter børnene var taget hjem, gik lærere og lagde sidste hånd på herlighederne, der skulle præsenteres næste dag. "Det er bare så sjovt!", "Jeg kom slet ikke på dit værksted, men det var også spændende, der hvor jeg var" og "Du skal altså komme ned og se vores flotte væg!", var nogle af de udtalelser, der lød fra børnene. I pauserne skulle de lige tilbage til nogle af værkstederne for at se, hvor langt de andre hold var kommet med deres fælles kunstværk. Der var engagement og ejerskabsfølelse, høj aktivitet og nærvær! Om fredagen gik vi alle sammen, 200 børn og deres voksne, efter morgensamling i en lang række rundt og kiggede på alle de fine ting, der var blevet lavet. Nu ude på gangene og på væggene ... nye spor, der vidnede om et par skønne dage sammen i billedkunstens tegn! Jeg tror, vi har fået os en ny tradition!

BILLEDKUNSTENS DAG PÅ DEN FRIE

I ANLEDNING AF BILLEDKUNSTENS DAG INVITEREDE DEN FRIE USTILLINGSBYGNING TIL FAMILIE-CROQUIS-WORKSHOP FOR BØRN OG DERES FAMILIE.

Af Rie Linnea Lindgren-Olsen, formidlingsansvarlig på Den Frie Udstillingsbygning

Med afsæt i vores aktuelle udstilling "Becoming Animal" gik deltagerne på opdagelse i udstillingens værker og fandt dyremotiver og dyreagtige skikkelser, som både børnene og de voksne mimerede og gengav for hinanden igennem forskellige modelstillinger og tegneteknikker.

Underviseren Marija Griniuk lagde meget vægt på, at Den Fries udstillingslokaler gav god mulighed for at interagere med udstillingen på en anden måde. Et rum blev udvalgt til det rum, hvorfra man udøvede tegneøvelserne og hvorfra man gik ud i stillingen for at finde dyremotiver, de andre deltagere i workshoppen skulle tegne. Workshopkens performative metode smelttes godt ind i tegneprocessen, således at den eksperimentelle og processuelle tilgang inspirerede deltager-

ne til en meget aktiv interaktion med hinanden. Det gjorde, at workshoppen fungerede rigtig godt for børnene, der havde en alder af 5 år og op. Dog gav formatet større udfordringer for de mindste børn.

Marija observerede især, at "for eksempel et barn blev meget synligt inspireret af værker af en anden deltager – derfor kunne man se værker af de to deltagere som en slags serie."

Otte personer deltog på workshoppen, og arrangementet blev lavet til og afviklet på Billedkunstens Dag. Den Frie valgte at lave et formidlingsarrangement for børn på Billedkunstens Dag, da vi gerne vil støtte op om begivenheden. Som kunstnernes hus mener vi, at det er yderst relevant og helt naturligt at være med til at fejre Billedkunstens Dag sammen med landets børn. På Den Frie har vi en meget sanselig, processuel og legende tilgang til kunstformidling for børn, som vi gennem mange år målrettet har udviklet. Vi værner om, at mødet med samtidskunsten sker i trygge rammer med plads til eksperimenter, spørgen, interaktion og fordybelse.

KNALD PÅ FARVERNE

PÅ BILLEDKUNSTENS DAG PÅ HOLBERGSKOLEN

Af Lykke Østrup Andersen, billedkunstlærer på Holberg-skolen, formand for Danmarks Billedkunstlærere

Der kom knald på farverne på Billedkunstens Dag den 14. marts på Holberg-skolen i København NV. I tre dage fik alle skolens 600 elever fra 0. til 9.

klasse gang i pensler og maling. Tre klasser ad gangen kom de på skift ned i festsalen i to lektioner og malede mønstre og cirkler det bedste, de havde lært. Fire elever arbejdede sammen om at male en masonitplade i størrelsen 30 x 90 cm. Forinden blev eleverne "godt klædt på" til opgaven vha. PP og film, som billedkunstfagteamet havde produceret, og som deres lærer viste for klassen. Sammen med klasselæreren havde de tegnet små skitseideer til cirkler med mønstre, som de havde med ned i skolens festsal, hvor de skulle male. Ideen

til dette års fælles værk har både været inspireret af kunstneren Hundertwasser, mandala og zentangels. Skolens valghold i billedkunst deltog som assistenter på skift i løbet af de tre dage. En stor hjælp.

177 plader nåede vi at male i løbet af de tre fantastiske dage med koncentreret summen og fordybelse. Efterfølgende blev malerierne hængt op ude foran på skolens hegn. Et hegn som mange billister, cyklister og fodgængere passerer hver dag på vej til og fra arbejde. Mens der blev hængt op, fik vi masser af positiv respons fra forbipasserende. Dagene efter ophængningen har vi kunne se elever med forældre langsomt defilere forbi hegnet for at finde netop deres bidrag til det fælles værk. Igennem flere år har vi altid markeret billedkunstoffet på en eller anden måde, men de sidste tre år har vi som fagteam i billedkunst sat alt ind på at fejre Billedkunstens Dag med alle skolens 600 elever. Det har resulteret i store fællesværker, som har hængt ude på skolens facade og hegn. Der har været stor opbakning fra både ledelsen, kolleger og pedellerne hver gang. Det gælder økonomisk og med hensyn til vikardækning og hjælp af enhver art.

EN RØD VERDEN

ÅBEN WORKSHOP PÅ HOLBÆK BIBLIOTEK

Bente Kjær Pedersen, afdelingsleder på Holbæk Kulturskole

Ideen var inspireret af "Det Røde Hav" og "Highfivefisk" i inspirationskataloget, som vi ændrede til "Rød Verden" og røde hænder, der viste vej til værket.

Inden Billedkunstens Dag havde alle Kulturskolens Billedkunsthold fokuseret på at lave hver sin skulpturelle Røde Verden og røde hænder. På dagen mødte vi tre lærere ind på biblioteket og satte et rødmalet kuppeltelt op i bibliotekets foyer. Røde stofstykker blev lagt inde i teltet og draperet omkring to skulpturer, der står i foyeren. Tilstødende rum indrettede vi som workshop/papirværksted med alskens rødt papir, lidt andet rødt samt hæftepistoler, tape og snore. Kl. 12 var vi klar til at modtage en 3. klasse fra Holbæk Private Realskole. (Kulturskolen har i forvejen samarbejde med Holbæk Private Realskole, og undertegnede er p.t. underviser i pågældende klasse i samarbejde med to af deres billedkunstlærere.) Tredje klasse fik udelukkende udleveret rødt A4-papir samt sakse, limpestoler, tape og klipsemaskiner. De blev opfordret til at skabe skulpturelt/tredimensionelt med papiret – og gik ivrigt i gang. Værkerne blev efterhånden limet på eller lagt omkring teltet. – Efter en effektiv time var det røde værk godt på vej. Derefter blev alle materialer lagt frem, og vi fortsatte workshoppen for de mange billedkunstelever, forældre og bedsteforældre, som mødte op. Der blev samarbejdet på kryds og tværs om røde forunderlige landskaber og tårne, røde væsner med røde hatte, en yndig rød havfrue m.m. ...

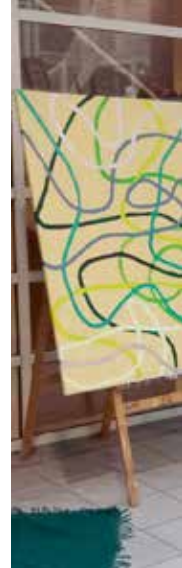
En intens, levende eftermiddag – med dybt engagerede børn og voksne. Workshoppen erstattede almindelig undervisning på Kulturskolens billedkunsthold denne uge.

POP-UP- UDSTILLING I SKEJBY CENTRET

SAMARBEJDE MELLEM KUNSTNERHUSET KARAVANA OG BILLEDKUNSTSTUDERENDE FRA LÆRERUDDANNELSEN I AARHUS VIA UNIVERSITY COLLEGE

Af Janne Mette Andreasen og Geske Marie Skot-Hansen, billedkunstlærere Kunstnerhuset KARAVANA, og Ellen Carus, billedkunstlærer på læreruddannelsen i Aarhus VIA University College

"Det bliver sgu sjovt, det her", siger min kollega og griner. Vi er lige ankommet til Skejby Centrets parkeringsplads, det er morgen, butikkerne er ikke åbne endnu, og foran os venter en ti timers arbejdsdag. "Det bliver sgu sjovt!" Bilen er fuldt læsset med store lærreder, staffelier, stiger, stole og grønne øer med et højt paptræ og en sø, fugle og fisk. "Åndehuller" er temaet. Vi står midt i hallen. Der ligger FØTEX, med varerne ude på torvet. "De giver gratis kaffe", siger centerchefen. Der er MATAS, pizzeria, frisør, hørecentret, kiosken og pølsevognen ude midt på torvet, og midt i dette landskab indtager billedkunsten scenen. De høje stiger stilles op – malerierne hænges på. Der begynder at komme kunder i centret. Studerende fra lærerseminariet har travlt med deres grønne åndehuller. Nogle mindre børn sætter sig på hug

for bedre at kunne se fiskene af pap ude i søen.

Eleverne fra Kunstnerhuset deler store ark papir med røde sløjfer ud til børnene, der kommer forbi i centret, fordi alle børn skal have lov til at lave billeder. Maria, som arbejder i atelier KARAVANA, er ked af det og spørger, "hvorfors er det kun børnene, som skal have tegnepapir, og ikke også de voksne?" Godt spørgsmål, Maria!

ATELIER KARAVANA

– er et billedkunstnerisk værksted for mennesker med nedsat psykisk og fysisk funktionsevne i Kunstnerhuset KARAVANA. Vi har jubilæum i år og har nu i 25 år arbejdet med at lave udstillinger i private firmaer og offentlige institutioner.

BILLEDKUNSTENS
DAG

Pop-up-udstillingen i Skejby har givet os mulighed for at komme i kontakt med folk, som vi ellers ikke ville have mødt. Vi har snakket, delt mange visitkort ud og inviteret dem til at besøge os i vores galleri i Kunstnerhuset KARAVANA. Mange har sagt: "Nåh, er det jer, der er inde i det hus!" Nu er hele pop-up-udstillingen taget ned igen, en af vores kunstnerisk malede stole i flotte farver står i en tøjforretnings udstillingsvindue i centret, centerchefen håber at se os til næste år igen, og jo, "det var sgu en sjov dag"!

BAGGRUND FOR SAMARBEJDET

Det regionale seminar i Silkeborg Bad gav stødet til et samarbejde. Her mødtes vi undervisere fra Kunstnerhuset KARAVANA og fra billedkunst på Læreruddannelsen i Aarhus og fik drøftet de første ideer til vores samarbejde omkring Billedkunstens Dag 2018. Vi blev enige om en pop-up-udstilling i det lokale indkøbscenter, hvor vi kunne præsentere billedkunst i det offentlige rum. Desuden blev det i fællesskab vedtaget, at det overordnede emne for regionen var Åndehuller.

ET UDBYTTERIGT SAMARBEJDE FOR LÆRERUDDANNELSEN VIA

Ellen Carus fortæller: "Som underviser i billedkunst på læreruddannelsen har det været super inspirerende at samarbejde med Kunstnerhuset KARAVANA. Her arbejder man med kunstneriske projekter hver dag og ikke kun i få timer om ugen, som det er tilfældet, hvis man skal samarbejde med en folkeskoleklasse. På trods af tidspres fra de studerendes side var de meget begejstrede over forløbet og fik et stort udbytte af samarbejdet, som har givet et nyt perspektiv på praksis. Både kunstnere og medarbejders imødekommenhed og begejstring var smittende og oplevelsen af at give sig hen i de kunstneriske processer var enormt positiv."

Tak til alle for en rigtig god dag og et godt samarbejde!

“

KOMMENTARER FRA LÆRERSTUDERENDE

"KARAVANAS kunstneres og medarbejders begejstring over vores deltagelse og resultatet af projektet var helt fantastisk og gav et praktisk perspektiv, som vi ofte savner på læreruddannelsen."

"Inspirerende at følge processen fra den enkle idé til en stor, flot og farvestrålende udstilling."

"Vi har lært meget om vigtigheden af realistiske mål og enkle rammer."

PROCESSEN – FORBEREDELSE AF UDSILLINGEN

- Arbejdsproces i kunstnerhuset KARAVANA – studerende fra VIA deltager i det omfang, det er muligt i forhold til deres øvrige skema/aktiviteter
- Forskellige 'åndehuller' med temaet: natur
- Åndehul 1: Sø med fisk og vandfald
- Åndehul 2: Dekorativt træ med blomster
- KARAVANA-kunstnere maler billeder på genbrugspap mv.
- KARAVANA-kunstneres arbejde og øvrige værker gennem tiden udstilles også og supplerer 'åndehullerne'. Udstilling på staffelier og på stiger
- Fisk, blomster, træ og sø malet på genbrugspap
- Pop-up-udstilling i atriumgården i Skejby Centret
- Opsætning af udstilling kl. 9-12, udstilling 12-18, nedpakning af udstilling 18-19

SAMME KUNSTNER – SAMME "DYBE TALLERKEN" – ET SAMARBEJDE MED KRYDSFELTER

Mål for Billedskolen Nicolai, Nicolai for børn og Nicolai Kultur:

- Bakke op om det nationale tiltag Billedkunstens Dag. Det var vores udgangspunkt og igangsættende faktor. Vi vil være med til at synliggøre billedkunstens vigtighed i børn og unges liv for den store og den lille offentlighed.
- Tilbyde en workshop for de lidt ældre billedskoleelever 11-15 år og andre billedkunstinteresserede fra kommunen i samme aldersgruppe
- Tilbyde en række workshops for skolerne (samme kunstner, lidt anden workshop)
- Tilbagevendende samarbejde med vores venskabsbilledskole Vejen Billedskole
- Samarbejde internt i kulturkomplekset Nicolai, som både billedskolen og børnekulturhuset er en del af, og udnytte de forskellige faglige kræfter, vi har under samme tag.
- Bruge den samme "dybe tallerken" flere gange, så den gode idé kommer i berøring med flest mulige, og vi bruger vores ressourcer bedst muligt. "Den dybe tallerken" skal have været brugt mest muligt, før den kommer tilbage i "det støvede vitrineskab" igen.
- Inspirationsdag for billedskolens undervisere

Nicolai Kultur er Koldings kulturkompleks. På samme kontor sidder billedskolekoordinatoren, kulturformidlerne i Nicolai for børn, event- og pressekoordinatoren m.fl. Det gør vi, fordi vi gerne vil udnytte hinanden til sparring, idéudveksling og interne samarbejder, og det er ikke mindst oplagt ved Billedkunstens Dag, der har potentiale til at vedkomme os alle. I forbindelse med Billedkunstens Dag har især børnekulturhuset

Nicolai for børns kulturformidler, Kristina Højer, og Billedskolen Nicolais koordinator, Liv Grud Vestbjerg, arbejdet sammen. Selve workshoppen er udviklet og faciliteret af tekstildesigner Kristine Mandsberg, som er "gæstende kunstner" i Nicolai Kultur i foråret og sommeren 2018. Vi har ikke kunnet udnytte Huskunstnerordningen, da den prioriterer længerevarende forløb for de samme børn. Men vi har selvfølgelig præsenteret Kristine Mandsberg som vores gæstende kunstner i hele halvåret, ligesom vi også har introduceret hende til Koldings borgere igennem et interview i vores halvårskatalog. Ud over workshoppen i forbindelse med Billedkunstens Dag laver hun gårdprojektet LANDSCAPE til Nicolais Repair & Remake Festival (i forbindelse med byens Majmarked), og så udstiller hun i Nicolai Kunst & Design under samme tema.

Målet for billedskoleworkshoppen FISKESTIMEN var at lave en stor udendørs vægudsmykning til Nicolai i Kolding. Alle børn og unge skulle aktiveres i processen. Børnene fik et indblik i en designproces fra skitsefase til det færdige produkt og prøvet kræfter med det at arbejde i stor skala.

Fisken som motiv blev valgt på baggrund af de mange forskellige former og mønstre (dekorationselement). Den færdige væg skulle opnå en variation i udtryk, da alle fisk blev forskellige (størrelse, form, dekoration), men samtidig også et ensartet og homogent udtryk, da det visuelle udgangspunkt var det samme for alle børn. Det var en del af målet, at alle børn skal kunne sætte deres individuelle præg på udsmykningen.

Vejen Billedskole fik deres fisk med hjem og synliggjorde dermed Billedkunstens Dag i Vejen Kommune.

KORSHOLM SKOLE ET SKABENDE ÅNDEHUL

Af Tatjana Knudsen, billedkunstlærer på Korsholm Skole

Som altid var vi på Korsholm Skole med til at fejre Billedkunstens Dag. Årets tema fik tankerne og idéerne til at spire frem, og som passioneret billedkunstlærer var den største udfordring at finde den bedste spire, give den plads til at gro og folde sig ud, så sommerfuglen blidt kunne lande derpå og lade sig betragte.

En ting var sikkert. Dagen skulle være med til at skabe et åndehul – et fælles(skabende) åndehul, hvor alle, store som små, skulle være med til at skabe et lille individuelt kunstværk, der senere skulle blive en del af et større fælles klassekunstværk og til sidst et stort samlet skolekunstværk. Alt sammen fordi det skabende fællesskab er med til at forme skolekulturen, elevernes kreative udvikling og æstetiske dannelse.

På et lærermøde tilbød jeg at lave små workshops for alle klasser 0. til 6. årgang på selve dagen. Det blev taget imod med kys-hånd. Alle kollegerne og ledelsen bakkede op om projektet. Det var så fedt og gav bare så megen energi til det videre arbejde. Jeg fandt selvfølgelig den bedste spire – papir-patchworktæpper, og hver klasse skulle repræsentere en bestemt farvepalet. En farvepalet, der kunne være en del af en større helhed. Beslutningen blev paletter i regnbuens farver, og med temaet "åndehuller" skulle der naturligvis også være et hul i hvert enkelt lille kunstværk. Der skulle også males med lækre farver, bruges genbrugspapir og trykkes med akrylfarver. Sådan blev spiren plantet.

Eleverne gav spiren plads til at gro og folde sig ud. De fik hver et stykke pap på 10 cm x 10 cm. På pappet skulle de tegne runde former, enten geometriske eller organiske, med neoco-

Ior I. Bagefter skulle de rive tre strimler af genbrugspapir og lime dem på pappet. Så skulle de lave tryk med wc-papirruller og akrylmaling, og til sidst skulle de lave et hul i deres lille værk. Jeg klarede syopgaven og monteringen, så alle de små fine kunstværker kunne blive til et samlet papir-patchworktæppe. Undervejs i processen talte eleverne flere gange om, at de var spændte på at se, hvordan de andre klassers små værker så ud, og at de glædede sig til at se det hele samlet. Og en elev sagde: "Jeg troede slet ikke, at jeg kunne lave noget flot med det her ... MEN det ser jo faktisk flot ud ... og de er jo alle sammen forskellige ... selvom vi har brugt de samme ting ...". En anden elev sagde: "Jeg ved bare godt, hvorfor du har valgt

regnbuefarverne ... det er jo fordi ... for enden af regnbuen er en skat ... og så må vi jo alle sammen på Korsholm Skole være en stor skat ..."

Alle syv papir-patchworktæpper blev præsenteret på vores fællessamling om fredagen, og de blev betragtet med smil, glæde og stolthed. Undervejs i fællessamlingen er der en elev, der kommer hen til mig og siger: "Hvor er vi bare go'e ... alle sammen ... det er bare så flot, når de hænger der alle sammen".

Billedkunstens Dag på Korsholm Skole var en berigende dag, og de syv papir-patchworktæpper hænger stadig smukt på indskolingsgangen og bliver ofte betragtet.

ÅNDEHULLER

PÅ ET TRADITIONSRIGT STED

Af Kirsten Bak Andersen, Læreruddannelsen og HF i Nørre Nisum, VIA og Jette Hagelskjær, Lemvig Gymnasium

Årets regionale vejledende emne på Billedkunstens Dag onsdag d. 14. marts var "Åndehuller". "Det særlige sted", "stedets ånd" og "at ånde" var blandt de temaer, som billedkunsthold fra Nørre Nisum HF, VIA og Lemvig Gymnasium tog op – ikke blot hver for sig på deres respektive institutioner – men også i et fælles projekt. Undervisningsforløbene på de to ungdomsuddannelser i Lemvig Kommune afsluttedes med et fælles møde og samarbejde om en udstilling i et mindre skovområde – Willemoesparken – i Lemvig. Et sted, der i dag ligger uberørt, men hvor der har været mange begivenheder gennem de sidste mere end 100 år. En 0. klasse fra Lemtorpskolen blev inviteret til at medvirke og arbejdede således også praktisk med "åndehuller".

Eleverne mødtes altså først om formiddagen d. 14. marts i Willemoesparken ved det gamle friluftsteater for at montere, ophænge og på andre måder indplacere forskellige former for åndehuller i dette område, der har været et åndehul for mange. Derefter var der som annonceret i den lokale avis kl. 10 en fernisering i landskabet for alle interesserede.

Ifølge den lokale historiker Ellen Damgaard har stedet ved det gamle friluftsteater haft en særlig historie for borgere i Lemvig. Der har i mange år ligget et teglværk, og under 2. Verdenskrig anvendtes skovområdet efter sigende til alsang. I 1947 blev der på stedet bygget en friluftsscene, og her har der været mange forskellige musik- og teaterarrangementer. Området er et sted og ikke et tilfældigt rum, det var en målsætning, at de unge mennesker skulle få en oplevelse af, at de var med til at skabe en ny fortælling til stedet.

Ifølge geografen Tim Cresswell skal der tre forhold til, for at et sted kan kaldes et sted. En placering (location), fysisk form (locale) og fornemmelsen for stedet (sense of place) (Tim Cresswell: Place: A Short Introduction, 2004). Begrebet "genius loci" er et gammelt udtryk for, at et sted også har en guddom eller skytsånd. Omsat til nutidens sprog kan man kalde det "stedets stemning". Stemning hænger sammen med, hvordan et levende menneske perciperer, oplever og beskriver et sted.

Til forskel fra fænomenet rum er et sted et mere afgrænset rumligt område, der er natur- eller menneskeskabt og sprogligt defineret af mennesker. Stedet skal være oplevet af en

eller nogle for at være et sted. Nogle steder er tydeligt definerede ud fra deres funktioner og relation til de mennesker, der skal bruge stedet. Andre steder er det vanskeligt at definere præcist. Et sted kan også være i en slags venteposition, være et mellemrum, det har været et sted, men har mistet funktionen eller en egentlig relation til mennesker lige nu og her. For eksempel oplevede vi et vist forfald ved friluftsscenen, den kan ikke bruges lige nu som friluftsscene, men rester fra bænke og et forhøjet tableau vidner om, at der har foregået noget på dette sted. Stedet er lige nu landbrugsjord, fortalte ejeren os, men ligger hen som midlertidigt ubrugelige arealer eller ikke-steder, hvor man så kan gå tur. En dag finder nogle stedet interessant og skaber noget nyt der. Måske kommer der teater igen, måske nogen køber området og bygger nyt.

I vores sprog indgår begrebet sted på mange forskellige måder, for eksempel bosted, landsted, vadested, stedsans, at finde sted, findested.

Steder har beskrivende stednavne, de er optaget i sproget, så vi kan kommunikere om og med dem ud fra en vis konsensus om, hvad der er hvad. En legeplads er en plads, hvor man kan lege, når man har en bestemt alder. Legeredskaberne har en

størrelse, der passer til netop børns størrelse og legekultur. På et friluftsteater spiller man teater under åben himmel. Disse steder er menneskeskabte, og de indbefatter forskellige funktioner og relationsmuligheder for mennesker. Der er tænkt mulighed for bestemte relationer mellem mennesker, der er et miljø og en ramme for aspekter af menneskers liv.

Vi havde med vores undervisningsforløb og afsluttende udstilling i det fri en forhåbning om at kunne give både eleverne og beskueren stof til eftertanke omkring emnet "Åndehuller", om "sted" og "billedkunst i landskabet" generelt set. At man i kraft af mødet med noget fremmed i en kendt natur forhåbentligt standser op og bliver opmærksom på det anderledes – og ikke mindst også på rummet, der er og var der i forvejen. Vi håber også, at det udvalgte sted kan få en ny aktualitet og måske inspirere de unge til at komme igen – eller være undersøgende og billedskabende på andre steder.

ÅNDEHULLER

PÅ MØLLESKOLEN

Af Lene Skovby, billedkunstlærer på Mølleskolen i Ry

Ordet "åndehuller" kan give anledning til tanker, samtaler samt gode og ikke mindst lidt skæve ideer. Det var, hvad der skete, da vi begyndte at planlægge Billedkunstens Dag og blive mere konkrete i forhold til undervisningen på selve dagen. Samtidig håbede vi også, at dagen i sig selv blev et åndehul i skolehverdagen for mange af børnene.

Vi har de sidste år deltaget i Billedkunstens Dag på mange forskellige måder. Vi gør det igen i fremtiden, da det er en god mulighed for at fordybe os i faget en hel dag. Når vi arbejder med billedkunst i hverdagen, er det oplevelsen, at tiden flyver afsted.

På dagen blev der arbejdet helt konkret med åndehuller på 3. årgang, hvor sæler og hvalrosser kiggede op gennem huller i isen. Der blev lavet nogle fantastiske "fliser", som blev udstillet på gulvet, så vi kunne iagttage dem ovenfra.

På 4. årgang kiggede vi på malerier fra udstillingen "Åndehuller" af Finn Have og lod os inspirere. Vi har stadigvæk 75 store, flotte og meget forskellige malerier hængende i vores kantine. Børnene malede hvert deres åndehul, som de forinden havde fotograferet. 3 amatørmalere fra foreningen Colouritten Ry kom på besøg på 4. årgang. Et samarbejde, som netop begyndte på dagen, og som vi blev enige om at udvikle. Det har allerede givet anledning til, at 2. årgang har deltaget i Co-

lourittens årlige kunstudstilling den første weekend i april på Ry Højskole.

5. årgang arbejdede med forskellige installationer og med col-lager på pc. Her blev der samarbejdet og eksperimenteret, og processen tog adskillige drejninger undervejs. Værkerne blev en installation – en samling af flydende genstande, der skulle symbolisere "Åndehuller." "Åndehullerne" bestod af to forskellige slags formationer, der møder hinanden, og som henholdsvis skal symbolisere dyrs åndehuller i is (og klimaændringernes konsekvens) sat over for verdenshavenes plastikøer (som symboliserer hindringen/forstyrrelsen af dyrs "åndehuller", plastikforurening). Dette fik eleverne et oplæg om dagen inden.

Værkerne blev lavet af gamle cd'er sammensat af strips og forskellig farvede plastikflasker sat sammen i formationer med strips og cykelslanger. Alt blev afprøvet på skolen i et testbasin, vi byggede på dagen, inden det blev søsat ved Ry Marina. Der blev også lavet flotte digitalcollager, hvor børnene fik mulighed for at udtrykke deres åndehuller i skoledagen gennem billeder, der blev bearbejdet i Photo Filter.

Vi afsluttede dagen med fernisering, hvor 225 børn samt lærere og ledelse deltog. Der var travlhed op til ferniseringen, men vi fik hjælp til ophængningen af skolens pedeller. Det var skønt at nyde synet af børnenes arbejde, høre dem gumle på saltstænger og rose hinandens billeder.

"AH – AT SAVE OG MALE..."

BILLEDSKOLEN I TVILLINGEHALLEN

Af Anders Rodin, souschef i Billedskolen i Tvillingehallen, København

Billedskolen i Tvillingehallen har været med på Billedkunstens Dag de fleste år. Dagen er en fin anledning til at lave et godt fælles projekt, hvor flere hold bidrager med værker. Det er lidt med forskel, hvor mange af Billedskolens elever, der deltager på Billedkunstens Dag, bl.a. fordi vi har andre koncepter for fælles forløb, og fordi holdene netop i den periode arbejder på det, der skal med til skolens forårsudstilling. Sidste år deltog alle elever på Billedskolen – i år deltog i alt 150 elever, hvilket også er flot, synes vi. Men det må også godt fylde lidt, det der vises frem, så det bliver en form for statement og kan gøre sig gældende i landskabet, eller hvor det nu en gang gør opmærksom på sig selv som projekt. Så er det godt at være mange, og

eleverne kan hver især opleve, at det, vi skaber i fællesskab, kan noget særligt.

Konceptet i år var helt enkelt: Skab en figur ud af en træklods, nogle pinde, maling og med plads til et udsagn! Som så ofte før var konceptet afprøvet i forvejen – denne gang på et søndagsværksted for børn og voksne.

Vi diskuterede, om vi skulle lægge nogle begrænsninger ind over, men landede på, at kun klodsernes størrelse skulle være den samme: 4 x 5 x 15 cm. Hvor mange pinde, eleverne ønskede at bruge til deres figur, lod vi være åbent, på samme måde som farvevalget var det. Der blev heller ikke lagt noget dogme ind i forhold til figurenes udsagn, blot skulle alle klodserne komme med ét.

Det er altid interessant, hvad en given opgave kaster af sig af udtryk og outcome, når man stiller eleverne en billedkunst-opgave. Underviserne, der skal formidle opgaven, griber det forskelligt an, og eleverne er forskellige i forhold til færdigheder og alder. Og det er altid overraskende, hvilken mangfoldighed af udtryk der kommer ud af det i sidste ende! Det er blot en del af det, der gør vores arbejde så super spændende og dejligt!

Sidste år lavede eleverne her fra Billedskolen nogle helt vildt sjove og seje kravlefigurer i pap efter kravlenisseprincippet og med reference til kendte figurer fra litteraturen. I år var det samspillet mellem figures helt enkle udtryk og figures udsagn, som var med til at give figurerne karakter, og det kom der en gruppe interessante, sjove og farverige figurer ud af, som på Billedkunstens Dag alle sammen, med stor succes, blev udstillet mellem bøgerne på Vesterbro Bibliotek.

På Billedskolens forårsudstilling, hvor temaet passende nok er "At mødes – i verden", møder de så igen hinanden – alle disse skæve og søde og sjove 'eksistenser' – og et nyt publikum kan få lov til at hilse på dem.

I MIDDELFART HAR VI "NÆSE" FOR KUNST

Af Birgit Mau, leder af Middelfart Billedskole

Det at være med på Billedkunstens Dag er både en tradition og en anledning til at skabe synlighed. Temaet for 2018 blev besluttet af lærerteamet på Billedskolen. Vi blev nok inspireret af vores fine keramikmuseum i Middelfart, "CLAY – Keramikmuseum Danmark". Billedskolen har et dygtigt lærerteam med masser af ideer. Ruth sagde: "Vi skal da modellere næser." Vi stak næsen i sky! – og inviterede alle børn, unge og voksne til en workshop på KulturØen i Middelfart. Vi stod klar med masser af stentøjsler. Der blev modelleret næser i alle afskygninger, skæve, store, små, krøllede, nogle med bussemænd, andre med vorter. Hvad den ene ikke kunne finde på, kunne den anden. Børnene og de unge gik straks i gang, hvorimod de voksne skulle nødes lidt. Her står man så og tænker, hvorfor og hvornår i livet er det lige, at man ikke længere vil skeje ud med det kreative? Men nogen greb dog chancen til at prøve at mærke det bløde, lækre ler mellem fingrene.

Det er besluttet, at de 85 næser, som det blev til, skal monteres på en sort træplade og laves til et vægre relief. Placeringen er der p.t. ikke taget nogen beslutning om. Underviserne er gået i tænkeboks om et centralt sted, hvor næserne kan give synlighed for billedskolen.

Workshoppen blev filmet af Middelfart Lokal TV og dækket af Fyens Stiftstidende. Billedkunstens Dag er en fantastisk måde at markedsføre Middelfart Billedskole på og vise alt det kreative, den kan tilbyde.

”MIT ÅNDEHUL ER, NÅR JEG TEGNER”

Af Jane Susanne Andersen, leder og underviser på Billedskolen i Ulstrup

Det var, da jeg kørte hjem fra netværksmødet om Billedkunstens Dag på Silkeborg Bad, at ordet PAVILLON lyste imod mig lidt nord for Silkeborg. Pavillon, tænkte jeg, mon man ikke kan lave en billig havepavillon om til et spændende ÅNDEHUL? Et ÅNDEHUL, hvor man kan opleve verden igennem tegn, former og farver eller tage sig en stille slapper?

Det var denne simple idé, jeg præsenterede for Mia Broe Jakobsen fra Kulturagenten og Kirsten Trøllund Boye fra Den Kreative Afdeling, og de kunne heldigvis også se perspektivet, så vi sammen kunne udvikle konceptet.

Billedskolen i Ulstrup skulle være en del af projektet. Derudover talte vi med børnehaverne i Ulstrup, folkeskolen, Gudenådalens Efterskole og Ulstrup Bibliotek, som alle viste interesse for at være med. Lone C. Sørensen, der er lærer på Den kreative linje på Gudenådalens Efterskole, gik aktivt ind i processen, og sammen skrev vi en ansøgning til Favrskov Kommune, der bevilgede os penge til at gennemføre Billedkunstens Dag.

Vores mål var at lave et projekt, der kunne involvere flere aldersgrupper. Vi ville få børn og unge til skabe et ÅNDEHUL sammen ved at bruge en klassisk havepavillon som stativ.

På siderne satte vi ty i flere lag, hvilket gav pavillonen et florlet og gennemsigtigt udtryk. Børnenes opgave var at tegne en tegning eller et symbol af deres personlige åndehul.

”Mit åndehul er, når jeg tegner,” sagde en af pigerne. Andre

børn kom i tanke om musik, deres kæledyr, iPad eller telefoner, gåture med deres mor, slikbutikker, legepladser, dage med solskin og mange andre skønne ting. De tegnede med sprit-tusch på plastiklommer, vi havde klippet op. Tegningen blev broderet på pavillonens tylsider. Børnene måtte brodere med bittesmå sting eller kæmpestore. Det måtte være ganske fint eller groft, sådan som de hver især kunne eller ville sy. De stod på hver sin side af tylsiderne og tog imod nåle og stak dem tilbage igen. De talte og syede, og når nogen synes, det var svært, fik de hjælp.

Efterskolens kreative linje var med hele dagen. De hjalp de mindste med at tråde nåle og sy, hvis der var problemer. De havde desuden ansvaret for pavillonens top, som de skulle finde en kreativ løsning på, og vi havde bl.a. indkøbt LED-lyskæder og LED-fyrfadslys, som de kunne bruge.

Børnehavebørnene lyttede til en historie om åndehuller og lavede derefter deres egne åndehuller ved at lave aftryk af deres læber med ansigtsmaling på et stykke mosgummi. Dette aftryk klippede de ud, og alle de små åndehuller blev hængt op i lange kæder i pavillonens tag, sådan at de hang ned fra loftet og skabte et lille, cirkelformet rum, når man stod inde i pavillonen.

I 10 timer blev der arbejdet på pavillonen. Ingen børn var med hele dagen, men alle, der var med i projektet, havde en andel i det fælles udtryk. I ugerne efter stod pavillonen på Ulstrup Bibliotek, hvor den blev brugt som et frirum – et ÅNDEHUL.

BILLEDSKOLENS INSEKTER INDTOG LEMVIG

OGSÅ I ÅR BLEV DET TIL BILLEDKUNSTENS DAG I LEMVIG. EN GOD TRADITION, SOM VI HAR HAFT I FLERE ÅR, OG SOM ALTID ER BLEVET MODTAGET VÆLDIG POSITIVT RUNDT OMKRING I BYEN.

*Af Johanne Randen, Mariane Majgaard og
Lene Abildgaard Knudsen, Biohuset Billedskole i Lemvig*

I Biohuset Billedskole for børn tager vi en snak med vores to hold om det med at være synlige ude i byen. At der lige pludselig en helt almindelig dag kan være noget, der ikke plejer at være i bymidten. F.eks. har det et år været malede tæpper med rigtige frynser rundt omkring i hele midtbyen, foran butikker, banker, bænke og såmænd også foran indgangen til kirken.

I år valgte vi at sætte fokus på insekter. På hvor vigtigt det er, at vi har insekter, også selv om de indimellem både kan være ulækre, irriterende, stikkende og drillende, som var nogle af de ord vores elever brugte om dem.

Vi valgte at lave kæmpestore insekter, som næsten selv kunne flyve eller kravle. Og så tryk/grafik af insekter. Først syntes eleverne som sagt mest bare, at det var ulækkert med disse insekter, men lige så stille blev det vældig spændende at studere dem, tegne dem og opdage både ben, følehorn, farver og mønstre. Tidligt om morgenen onsdag d. 14 marts kom alle disse insekter så ud i byen. Oppe og nede var de at finde, på bænke, fortove, mure, skraldespande, skulpturer m.m. Nogle folk

stoppede undrende op, fik en lille snak om hvad det nu var for noget – dette Billedkunstens Dag. Andre tænkte måske bare, hvad er det nu for noget. Nogle tog billeder og syntes, det var sådan et godt initiativ, at det skulle der være meget mere af. Ja, alle disse insekter måtte gerne blive lidt længere.

“

KOMMENTARER, DER BLEV OPSNAPPET:

“Nej, se det kæmpestore insekt, der er på skulpturen.”

“To af mine børnebørn har lavet nogle af disse insekter”
(stolt farfar)

“Hov se, der er en kæmpe mariehøne på vej op ad træet, den er flot.”

“Sikke en dejlig oplevelse.”

“Vi skal finde flere insekter.”

Vores elever – og forældre – kom og var spændte på at finde lige netop deres insekt, enten det var stort eller lille. Hvor mon det var henne?

Vi tror på, at Billedkunstens Dag er med til at gøre en forskel sådan en helt almindelig hverdag.

At det ekstra arbejde måske også på sigt kan åbne øjne for det arbejde, der laves i billedskoler, og måske vække interesse for at blive en del af dette.

Og med tiden husker man måske, at der kan være en mulighed for at få en ekstra god oplevelse med sig hjem hvert år i marts.

UDGIVET AF

Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst
Godsbanen, Skovgaardsgade 3
8000 Aarhus C

MAIL

info@bornkunstogbilleder.dk eller
tine@bornkunstogbilleder.dk

REDAKTION

Tine Engel Mogensen, projektleder på "Billedkunst for børn og unge i Region Midtjylland"
Karen Marie Demuth, sekretariatsleder, Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst

GRAFISK TILRETTELÆGGELSE

Stine Lübben Bjerregård

FOTOS

Fotos er leveret af skribenter, andre aktører på Billedkunstens Dag
og Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst

TRYK

Dafolo A/S, Frederikshavn

COPYRIGHT

Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst
Nis Rømer, BKF (artikel: "Billedkunsten skaber samfundsværdi hver dag")
Der kan frit citeres med tydelig kildeangivelse

LINKS

Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst: www.kbub.dk
Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder: www.bornkunstogbilleder.dk
Danmarks Billedkunstlærere: www.danmarksbilledkunstlaerere.dk
Billedkunstnernes Forbund: www.bkf.dk
Nis Rømer i Altinget: www.altinget.dk/kultur/artikel/billedkunstnere-billedkunsten-skaber-hver-dag-samfundsvaerdi

KOMPETENCECENTER FOR BØRN, UNGE OG BILLEDKUNST

KBUB er et landsdækkende projekt, som på tværs af den billedkunstneriske fødekæde samler en lang række aktører og arbejder på at skabe gode muligheder og rammer for arbejdet med børn, unge og billedkunst.

Kompetencecentret er organiseret med et sekretariat samt en styregruppe bestående af organisationer, institutioner og foreninger med billedkunsten som omdrejningspunkt. I styregruppen er repræsenteret: billedskoleområdet, landsforeningen Børn, Kunst og Billeder, folkeskoleområdet, talentudviklingsområdet, professionelle billedkunstnere, museumsformidlere og kunstakademierne.

Kompetencecentret skal igangsætte og være med til at bakke op om initiativer, som kan styrke billedkunst som selvstændigt fagområde. Det gøres bl.a. ved at etablere nye netværk og iværksætte modelprojekter og events med fokus på samarbejde og faglig udvikling; f.eks. modelprojekter om talentudvikling, samarbejde mellem billedskoler og folkeskoler samt etablering af en national Billedkunstens Dag.

Se www.kbub.dk

Det er Billedkunstens Dag
hvert år onsdag i uge 11
Sæt X i kalenderen!

